

Εαρινές γενέθλιες εκδηλώσεις

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 28 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ

Με πολλές και ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις θα γιορτάσουμε και φέτος τα 28^α γενέθλια της ΟΙΚΙΠΑ. Στα πλαίσια των εαρινών γενέθλιων εκδηλώσεών μας, από το Σάββατο 26 Απριλίου μέχρι το επόμενο Σάββατο 3 Μαΐου, θα πραγματοποιηθούν οι παρακάτω εκδηλώσεις:

ΣΑΒΒΑΤΟ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Προβολή της ταινίας «**FALLOUT: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ**» στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ και συζήτηση, με αφορμή τα 28 χρόνια από το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνόμπιλ. Η σχετική εισήγηση και ο συντονισμός της συζήτησης θα γίνει από τη δημοσιογράφο και μέλος της ΟΙΚΙΠΑ, Χριστίνα Τζουβέκα.

ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Έκθεση φωτογραφίας με θέμα «**Οι προστατευόμενες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας**», στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Δήμου για το γιορτασμό της Πρωτομαγιάς, στα Ψηλαλώνια. Θα παρουσιαστούν φωτογραφίες ερασιτεχνών, μελών και φίλων της ΟΙΚΙΠΑ, από τους βιοτόπους της Δυτικής Ελλάδας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΜΑΪΟΥ

Συμμετοχή της ΟΙΚΙΠΑ σε δράσεις του Δικτύου για την Προστασία από την **Ηχορρύπανση**, με αφορμή την παγκόσμια ημέρα **Ευαισθητοποίησης κατά του Θορύβου**, στον πεζόδρομο της Ρήγα Φεραίου και Γεροκωστοπούλου στις 11 το πρωί.

Σας περιμένουμε όλους.

Διήμερη εκδρομή στον Αχέροντα

31 Μαΐου- 1η Ιουνίου 2014

Μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα οικοτουριστική πρόταση έχει η ΟΙΚΟ-παρέα μας για το διήμερο 31 Μαΐου - 1 Ιουνίου. Θα επισκεφτούμε τον ποταμό Αχέροντα στις πηγές αλλά και τις εκβολές του, το Νεκρομαντείο, το ιστορικό Σούλι και θα περπατήσουμε (κατάβαση) στο γραφικό μονοπάτι της Τζαβέλαινας.

Για τους τολμηρούς προβλέπεται και μπάνιο. **Δηλώστε έγκαιρα τη συμμετοχή σας στο 2610-321010 7-9 μμ Δευτέρα-Παρασκευή.**

ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ ΜΙΑ ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ 28ΧΡΟΝΗ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η έκρηξη στον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ, στις 26 Απριλίου 1986, σηματοδότησε την ίδρυση της ΟΙΚΙΠΑ, αλλά και τον αγώνα των ενεργών πολιτών της γης, για ένα μέλλον απαλλαγμένο από πυρηνικά εργοστάσια και κεφαλές!

Λεπτομέρειες στη σελίδα 16

Μικροπλαστικά στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον

Απίστευτο αλλά πέρα για πέρα αληθινό: Στις ακτές της χώρας μας ξεβράστηκε φάλαινα, η οποία είχε καταπιεί 100 πλαστικές σακούλες!

Διαβάστε στις σελίδες 8 και 9 το ενδιαφέρον άρθρο της Χρυσής Καραπαναγιώτη, Επικ. Καθηγήτριας στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΥΤΥΧΙΟΥ-ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ

Οικοτουρισμός και προστατευόμενες περιοχές: δυνατότητες και προοπτικές

Ημερίδα με θέμα «**Οικοτουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές: Δυνατότητες-Προοπτικές**» διοργανώνει η ΟΙΚΙΠΑ σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς, στα πλαίσια των εαρινών γενέθλιων εκδηλώσεων και με αφορμή τη συμπλήρωση 28 χρόνων αδιάλειπτης και ενεργού δράσης. Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 2 Μαΐου και ώρα 7.00 μ.μ.** στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δικηγορικού συλλόγου Πατρών (Φιλοποίμενος 24, 3ος όροφος). Στην εκδήλωση θα μιλήσουν ειδικοί επιστήμονες περιβάλλοντος που ασχολούνται στενά με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και θα αναφερθούν στην υφιστάμενη κατάσταση αλλά και την οικοτουριστική τους ανάδειξη.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

7.00 - 7.15: Προσέλευση, χαιρετισμοί
7.15 - 7.35: «**Οι δυνατότητες οικοτουριστικής ανάδειξης των Προστατευόμενων Περιοχών της Δυτικής Ελλάδας**»

Εισηγητής: **Διονύσης Μαμάσης:** Περιβαλλοντολόγος M.Sc. Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, μέλος της ΟΙ.ΚΙ.ΠΑ.

7.35 - 7.55: «**Οικοτουριστική αξιοποίηση υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς**»

Εισηγητής: Γεωργία Καραμπέρου: Δασολόγος-Συντονίστρια Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου Στροφυλιάς

7.55 - 8.15: «**Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου: Η συμβολή του στην τουριστική ανάπτυξη του νησιού**»

Εισηγητής: Εκπρόσωπος του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

8.15 - 8.35: «**Υφιστάμενη κατάσταση και προοπτικές ανάπτυξης του οικοτουρισμού στη λίμνη Καστοριάς**»

Εισηγητής: **Άννα Λάτσιου:** Ιχθυολόγος- M.Sc. Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Υποψήφια Διδάκτορας Παν. Θεσσαλίας, Υπεύθυνη λειτουργίας Ενυδρείου Καστοριάς.

8.35 - 9.15: Παρεμβάσεις και συζήτηση

Διασχίζοντας το φαράγγι του Γούμερου με την ΟΙΚΙΠΑ

Πρωί Κυριακής, 30 Μαρτίου 2014. Σταματούν δύο πούλμαν μπροστά από την ομάδα μας. Ο υπεύθυνος της εκδρομής μάς χαιρετά. Το ταξίδι μας αρχίζει... Ο προορισμός μας είναι το Γούμερο και συγκεκριμένα το φαράγγι του. Το Γούμερο είναι οικισμός του νομού Ηλείας. Μετά την καταστροφή του Κάστρου οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού ήταν οι Ζιπιταίοι.

Η διαδρομή μέχρι το Γούμερο είναι γεμάτη επιβλητικά τοπία. Ελαιώνες, λιβάδια, πευκόνες και αμπέλια, όλα έχουν μια γοητεία αβίαστη. Διασχίζοντας τους δυτικούς πρόποδες του **Ερύμανθου** αρχίζει να απλώνεται σιγά-σιγά μπροστά μας ένα σπάνιο δάσος από βελανιδιές. Ακολουθούμε τη διαδρομή για Τρίπολη μέχρι το **Πανόπουλο**,

έπειτα παίρνουμε το δρόμο δεξιά για **Καρυές-Πύργος**. Φτάνουμε στο χωριό. Απολαμβάνουμε τον πρωινό καφέ μας στο καφενείο του χωριού και ξεκινάμε, αφού δεχόμαστε τις οδηγίες των υπευθύνων της εκδρομής, οι οποίοι μετατράπηκαν καθ' όλη τη διάρκεια αυτής σε άγρυπνους φρουρούς μας.

Κατεβαίνουμε σ' έναν χωματόδρομο. Προορισμός μας: το φαράγγι του Γούμερου διάρκειας 3 ωρών στο οροπέδιο της Φολόης. Απειλητικός γκρεμός από κάτω και κατακόρυφοι χωματίνοι όγκοι από επάνω. Μπροστά μας απλώνονται οι αρχαιότερες ελιές της Ελλάδας, με τα κλαδιά των οποίων στεφάνωναν τους Ολυμπιονίκες, το πλάτωμα πάνω από τη Μονή με το προσκυνητάρι της Τίμιας Ζώνης, το μαντείο των αθλητών. Οδηγούμαστε σιγά-σιγά σε ένα στριφογυριστό, ακόμα πιο απότομο, αρχαίο καλντερίμι. Όλα είναι πυκνά, σφιχτά, τραχιά. Το μέρος, λόγω της δυσκολίας στην πρόσβαση, μοιάζει ανέγγιχτο. Η φύση, το επίπεδο έδαφος, τα παράξενα γκρεμνά, οι καταρράκτες εντείνουν τη μαγεία!

Έντονα τα συναισθήματα μέσα σ' αυτό το παραδεισίο τοπίο! Κάποια σημεία πραγματικά δυσκολευόμαστε να τα διαβούμε. Το ποτάμι και ο ήχος του νερού που μοιάζει με βρέφος που ψελλίζει, τα ζωντανά χρώματα γύρω μας, οι βράχοι, δημιουργούν ένα αίσθημα γαλήνης και ευτυχίας. Σε δυο σπηλιές θαυμάζουμε βουνά να σμίγουν και στη βάση τους ένας βυζαντινός ναός, ο Αι Γιάννης ο Ασκητής, με τη φανταστική θέα των δυο βουνών και το Αγίασμα. Η διαμπερή σπηλιά είναι χωρισμένη σε δύο μέρη. Στο πρώτο υπάρχει το ιερό της Μονής, ένας μικρός εξώστης και ένα πηγάδι. Η παράδοση λέει ότι εδώ κατοικούσε ένας ασκητής, τον οποίο σκότωσε κατά λάθος ένας κυνηγός και, όταν ο ασκητής έπεσε μέσα σε μια τρύπα, ανέβλυσε νερό. Ο ασκητής ενταφιάστηκε μέσα στο χώρο της Μονής.

Ο χώρος επίσης, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, συνδεόταν στενά με τον χώρο με τις αρχαίες ελιές στην ίδια περιοχή και με τη διαδρομή των αθλητών για την αρχαία Ολυμπία. Στο πίσω μέρος, όπου βρισκόταν το Μαντείο των Αθλητών στην αρχαιότητα, είναι τα ερείπια της πρώτης μονής, η οποία κτίστηκε το 1100 μ.Χ. και ήταν βυζαντινό μοναστήρι. Σ' αυτόν τον χώρο κυλάει ακόμα ένας καταρράκτης.

Φτάνουμε στο χωριό στις 5:30 το απόγευμα. Σ' ένα ταβερνάκι πιο κάτω από το χωριό ξεκουραζόμαστε. Η επαφή με τη φύση (οι αγριελιές, τα πετρώδη σημεία, οι χρωματισμοί της Άνοιξης) ήταν μεθυστική εμπειρία και η επαφή μας με το φυσικό τοπίο ανεπα-

βάληπτη.

Κατά τις 7:00 η ώρα παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής. Στο λεωφορείο ο ενθουσιασμός όλων είναι έκδηλος. Το σκηνικό συμπληρώνεται με την απλότητα του χαρακτήρα των ανθρώπων της Οικοπαρέας!

Φωτεινή Μίχαλου
Φιλολόγος-Συγγραφέας,
Διευθύντρια σπουδών
φροντιστηρίων "Γενιά".

ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ

Από τη μικρή μας συνοδοιπόρο Αποστολία πήραμε και με χαρά δημοσιεύουμε το παρακάτω κείμενο.

Μια μέρα είχα πάει με την οικογένειά μου εκδρομή στο φαράγγι. Στο φαράγγι είδαμε πολλά δέντρα. Πρώτα περάσαμε από το δάσος. Το δάσος ήταν πολύ ωραίο, είχε λουλού-

δια ανθισμένα, πουλιά, μαργαρίτες και πολλά άλλα. Μετά από λίγο περάσαμε από ένα ποτάμι. Εκεί πηδάγαμε σ' ένα βράχο και μετά πέφταμε.

Μόλις τελειώσαμε με το ποτάμι πήγαμε σε ένα μοναστήρι. Αυτό το μοναστήρι ήταν πολύ ωραίο. Όλοι εκεί κάθε Σάββατο πήγαιναν και έκαναν Λειτουργία. Όπως βγαίναμε, είδαμε

και ένα μικρό βατραχάκι. Τότε αρχίσαμε σιγά-σιγά και φεύγαμε. Κάναμε και μια στάση για νερό. Ανεβήκαμε στο πούλμαν και μας πήγαν για φαγητό. Αφού φάγαμε, μπήκαμε στο λεωφορείο και γυρίσαμε στην Πάτρα. Όταν φτάσαμε, σκέφτηκα πως είχα περάσει μια αξέχαστη και ευτυχισμένη εκδρομή.

Αποστολία

Τέχνες και Πολιτισμός

Ο πολιτισμός δεν μπορεί να είναι ένα ευκαιριακό παιχνίδι είτε στα χέρια φιλόδοξων καλλιτεχνιζόντων είτε στα χέρια πολιτευόμενων, οι οποίοι αποσκοπούν στο προσωπικό ή πολιτικό κέρδος, αγνοώντας και περιφρονώντας θεσμικούς περιορισμούς, κοινή λογική και πραγματικές αναγκαιότητες.

Καθιερωμένοι και καταξιωμένοι χώροι πολιτισμού, θεσμοί και πρόσωπα, γίνονται στόχοι στις ορέξεις ορισμένων πολιτών και πολιτευόμενων που ζητούν "κολυμβήθρες του Σιλβάμ" για να βαπτιστούν ή να αναβαπτιστούν σαν άνθρωποι του πνεύματος και της τέχνης. Τραγικό είναι δε το απόπημα πολιτευόμενων, οι οποίοι τάζουν και δεσμεύονται να παραδώσουν χώρους και θεσμούς, που ούτε τους ανήκουν ούτε γνωρίζουν το θεσμικό τους καθεστώς και ρόλο στην πολιτιστική ζωή της πόλης, σε διάφορα πρόσωπα και ομάδες που διεκδικούν ρόλο **"πνευματικού κήνσορα"**.

Λαϊκισμοί και μεγαλοϊδεατισμοί, οι οποίοι τραυματίζουν και το πολιτικό αλλά και το πολιτιστικό ήθος, για να θυμηθούμε μία από τις γνωστότερες σοφές ρήσεις του Μάνου Χατζιδάκι, ότι η πολιτική και ο πολιτισμός κινδυνεύουν από το λαϊκισμό και τον ελιτισμό.

Στο χώρο των εικαστικών συνεχίζεται και το μήνα Απρίλιο στη **Δημοτική Πινακοθήκη** Πατρών η σημαντική έκθεση που εγκαινιάστηκε στις 17 Φεβρουαρίου με τίτλο "Σχέδια και χαρακτηριστικά Ελλήνων εικαστικών από τη Δωρεά Τάκη και Μαίρης Τσονάκα". Στη συλλογή που παρουσιάζεται στη Δημοτική Πινακοθήκη της Πάτρας συμπεριλαμβάνονται χαρακτηριστικά όλων των τεχνικών, από ξυλογραφίες, χαλκογραφίες και οξυγραφίες, μέχρι λιθογραφίες και μεταξοτυπίες, αλλά και πολλά πρωτότυπα σχέδια, καλύπτοντας έτσι ένα ευρύ φάσμα τεχνικών και τεχνοτροπικών αναζητήσεων από μία πληθώρα εικαστικών οι οποίοι πρόσφεραν στη νεοελληνική τέχνη εκτός από αυτόνομα εικαστικά έργα και πολλές εικονογρα-

φήσεις που κόσμησαν τη νεοελληνική βιβλιογραφία συνομιλώντας με το έργο πολλών σημαντικών λογοτεχνών.

Γιάνναρος

Η Γκαλερί Cube, μέχρι τις 26 Απριλίου, φιλοξενεί την ατομική έκθεση της Αθηνάς Σουγλήρη με τον τίτλο "διά... κοσμο", όπου η εικαστικός παρουσιάζει τη νέα της σειρά από επιζωγραφισμένα έργα μεσαίων και μεγάλων διαστάσεων σε οικολογικό ανακυκλώσιμο χαρτί. Τα έργα ανήκουν στη ζωγραφική ενότητα **"παράλληλοι κόσμοι"**.

Η Ιστορικός και κριτικός Τέχνης Αθηνά Σχινά αναφερόμενη στο έργο της Αθηνάς Σουγλήρη σχολιάζει μεταξύ άλλων πως «η ζωγράφος επιδιώκει να αντικατοπτρίσει τη ζωή του υποσυνειδήτου, συνδυάζοντάς την με εκείνη της φύσης, εκεί όπου ο άνθρωπος δεν αποτελεί παρά μια συνέχεια, επιφορτισμένη ωστόσο η παρουσία του με την ανάληψη ευθύνης γύρω από όσα παρατηρεί, γνωρίζει και υποθέτει, σχετικά με το περιβάλλον, αφυπνίζοντας την συνειδητότητά του.»

Ο μήνας Απρίλιος είναι αφιερωμένος και στο Ελληνικό Θέατρο Σκιών, καθώς ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Πατρέων οργανώνει τους 5^{ους} Αγώνες Ελληνικού Θεάτρου Σκιών από 3 έως 6 Απριλίου. Συνεχίζοντας μία

πολύ δημιουργική διαδικασία που ξεκίνησε πριν από 14 χρόνια, θα φιλοξενηθούν πολλοί καταξιωμένοι καραγκιοζοπαίχτες, οι οποίοι θα δώσουν τιμητικές παραστάσεις καθώς και πολλοί διαγωνιζόμενοι από όλη την Ελλάδα και την Κύπρο, οι οποίοι στα πλαίσια της καλλιτεχνικής άμιλλας θα διαγωνιστούν για την καλύτερη παράσταση, το πρωτότυπο σενάριο και άλλες κατηγορίες.

Η όλη εκδήλωση είναι αφιερωμένη στη μνήμη του "Γιάνναρου", κατά κόσμο Γιάννη Μουρελάτου, ενός από τους τελευταίους της παλαιάς γενιάς καραγκιοζοπαιχτών, που έφυγε από τη ζωή πριν από ένα χρόνο και θα συνοδεύεται και από μία έκθεση τεκμηρίων του Ελληνικού θεάτρου Σκιών, στους χώρους της "Αγοράς Αργύρη".

Στο γειτονικό μας Μεσολόγγι, στο φιλόξενο χώρο του Κέντρου Λόγου και Τέχνης ΔΙΕΞΟΔΟΣ παρουσιάζεται η έκθεση "Στα βήματα του Μάγερ - Ο Τύπος στο Μεσολόγγι 1824 -1924".

Η σημαντική αυτή έκθεση θα λειτουργήσει στα πλαίσια των Γιορτών Εξόδου 2014 σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και θα παραμείνει ανοιχτή για το κοινό μέχρι τις 25 Μαΐου, αποτελώντας και μία καλή αφορμή για μία κοντινή εκδρομή στην ιστορική Ιερή Πόλη.

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 2264

Περιοδική Έκδοση της Οικολογικής Κίνησης ΠΑΤΡΑΣ

Διεύθυνση Σαχτούρη 64 - Τ.Κ. 26 222 ΠΑΤΡΑ

Α.Φ.Μ. : 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο : Θωμάς Κουτρούμπας

Τηλέφωνο & Fax : 2610 32 10 10

email : oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών : 2610 327 234 , 643 541

Διευθύνεται απο συντακτική επιτροπή

- Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας
- Ετήσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς, υπηρεσίες 40 ευρώ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ : print247, 2610 521 007 , info@print247.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ : Γεωργαντά Άιρις , 6983884497

Αριθμός Λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών

0026-0015-73-0103530143

EUROBANK IBAN: GR1802600150000730103530143

(Βασιλακόπουλος Γ. - Κανέλλης Γ.)

Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά

Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: «Νερό, Υγρά Απόβλητα και Περιβάλλον: Παραδόσεις και Πολιτισμός»

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε στην Πάτρα στις 22-24 Μαρτίου το 1^ο Διεθνές Συμπόσιο με θέμα «Νερό, Υγρά Απόβλητα και Περιβάλλον: Παραδόσεις και Πολιτισμός». Το συμπόσιο έλαβε χώρα στο **Συνεδριακό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών** με 9 θεματικές ενότητες και πάνω από 130 συμμετοχές από 30 διαφορετικές χώρες από όλες τις ηπείρους.

Οι συμμετέχοντες προέρχονταν από διάφορες ειδικότητες και ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του συμποσίου ήταν η διεπιστημονικότητα. Πρόεδρος του συνεδρίου ήταν ο Καθ. **Ιωάννης Καλαβρυζιώτης** από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και αντιπρόεδροι ήταν ο Καθ. **Μιχάλης Λεοτοινίδης** και η Επικ. Καθηγήτρια **Χρυσή Κ. Καραπαναγιώτη** από το Πανεπιστήμιο Πατρών καθώς και ο **Ιωάννης Συμπέθερος** από το ΤΕΙ Αθηνών.

Τα κυριότερα συμπεράσματα του συνεδρίου ήταν ως εξής:

- Τα αρχαία και παλαιά έργα, όπως π.χ. λουτρά, παλάτια, κάστρα, μοναστήρια κλπ περιέχουν πληροφορίες που θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν τη γνώση μας σε σχέση με τη διαχείριση και την τεχνολογία του νερού.
- Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών δεν είναι μία απλή υπόθεση αλλά αποτελεί μία διεργασία με συνεχή ιστορία.
- Η ανάπτυξη μίας νέας τεχνολογίας σε μία περιοχή δεν είναι αρκετή για την υιοθέτησή της σε μία άλλη. Κυρίαρχα στοιχεία που επηρεάζουν τη χρήση των τεχνολογιών είναι η πολιτική που ασκείται σε κάθε περιοχή αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής και κυρίως οι συνθήκες των κατοίκων.
- Η διαχείριση του νερού επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις του κλίματος και από φυσικές καταστροφές όπως σεισμοί, φωτιές και πλημμύρες.
- Από το παρελθόν φαίνεται ότι οι καλύτερες

τεχνολογίες είναι αυτές που έχουν χρησιμοποιήσει βελτιστοποίηση και έχουν προβλέψει τις ανάγκες του μέλλοντος.

- Η ανακύκλωση του νερού ή ο κλειστός κύκλος του νερού δεν είναι απλά μία μοντέρνα ιδέα αλλά είναι μία πρακτική που βρίσκεται στην ιστορία πολλών πολιτισμών.
- Σήμερα η απλή επεξεργασία των υγρών αποβλήτων δεν φαίνεται ικανοποιητική αλλά προτείνονται συνεχώς ιδέες για την παραγωγή νέων προϊόντων όπως βιοκαύσιμα, λιπάσματα, κλπ.
- Όπως φάνηκε όλοι οι σύνεδροι πιστεύουν ότι μπορούν να μάθουν από το παρελθόν. Ωστόσο φαίνεται να λείπει μία κοινή γλώσσα που να κοινοποιεί τα αρχαιολογικά ευρήματα στους επιστήμονες που αναπτύσσουν νέες τεχνολογίες και το ανάποδο. Μέσα από τέτοιου είδους συμπόσια επιτυγχάνεται η μεταφορά γνώσης για τις τεχνολογίες και τις γνώσεις του παρελθόντος από τους αρχαιολόγους προς τους θετικούς επιστήμονες αλλά και οι αρχαιολόγοι μπορούν να μάθουν για τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσεται η σκέψη για την ανάπτυξη μιας τεχνολογίας.

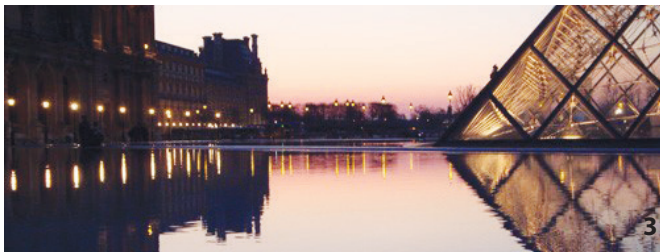
Προσωπική μου άποψη είναι ότι η περιοχή της Δυτικής Ελλάδας έχει μεγάλο πλούτο σε κατασκευές του παρελθόντος που θα μπορούσαν να αναδειχθούν και να ενταχθούν σε διάφορα πλαίσια. Αυτά τα πλαίσια θα μπορούσαν να αφορούν στον τουρισμό, στην εκπαίδευση, στην τεχνολογία κλπ. Επίσης θα μπορούσαν να συνδεθούν με τα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της περιοχής και να αναπτυχθούν παράλληλες δράσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να εξαγωγή τεχνολογικές πληροφορίες από το παρελθόν με μεγάλη λεπτομέρεια και ακρίβεια. Η χρήση τέτοιων πληροφοριών θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε ανάπτυξη δημιουργικής διδασκαλίας αλλά και σε παροχή τεχνολογικών λύσεων σε νέα προβλήματα.

X.K

Διαγωνισμός Φωτογραφίας

στο πλαίσιο του Συμποσίου της International Water Association (IWA), με θέμα **"Water, Wastewater and Environment: Traditions and Culture"**, Πάτρα, 22-24 Μαρτίου 2014

1ο Βραβείο - Φραγκίσκος Μαρτίνος, 2ο Βραβείο - Γιώργος Τσίγκας και 3ο Βραβείο - Ανδρομαχη Μουρτζουχου.

Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό: Οι θέσεις μας, η θέση σου.

Η 22α Μαρτίου ήταν η **Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό**. Μια μέρα αφιερωμένη σε ένα ιδιαίτερα απαραίτητο σε όλα τα έμβια όντα δημόσιο αγαθό, έναν φυσικό και περιβαλλοντικό πόρο που οι περισσότεροι θεωρούμε αστείρευτο, εσαεί άφθονο και ικανό να καλύψει όλες τις ανάγκες μας.

Ωστόσο, σήμερα, η διαχείριση του πόρου δεν είναι δημόσια, ολοκληρωμένη, ορθολογική και βιώσιμη, παρά ορισμένες λαμπρές εξαιρέσεις, με αποτέλεσμα να πραγματοποιείται κατασπατάληση και ρύπανση των υδατικών αποθεμάτων, απώλεια νερού από τα δίκτυα, περιορισμένη χρήση εναλλακτικών πηγών νερού κ.λπ. Παράλληλα, η ενημέρωση και ενεργή συμμετοχή των πολιτών/χρηστών είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Το **Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS** επισημαίνει την ανάγκη ύπαρξης ενός στρατηγικού σχεδιασμού για τη διατήρηση και ανάπτυξη της καλής οικολογικής κατάστασης όλων των υδατινών σωμάτων της χώρας με σύγχρονη ελεύθερη πρόσβαση από όλους. Αναπόσπαστο κομμάτι του στρατηγικού σχεδιασμού συνιστά η μέριμνα από πλευράς διοίκησης, τοπικής και κεντρικής, για την **ενίσχυση των μηχανισμών περιβαλλοντικής διακυβέρνησης**, η δημοσιοποίηση και η διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφορίας και ευρύτερα η ενημέρωση, εκπαίδευση και διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και πολίτες. Για το σκοπό αυτό, το **Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS**, από την πρώτη ημέρα ίδρυσής του, αναπτύσσει πολιτικές, ενημερώνει και διαβουλεύεται με πολίτες και φορείς, συμμετέχει σε συνέδρια και ημερίδες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προωθεί την περιβαλλοντική εκπαίδευση με στόχο τη **δημόσια, ολοκληρωμένη, ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων**.

Δυστυχώς όμως η βιωσιμότητα των υδατικών πόρων δεν είναι η μόνη που διακυβεύεται. Η σημερινή κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική κρίση έχει επηρεάσει αναπόδραστα τα οικονομικά δεδομένα του Δικτύου ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, το οποίο έχει ανάγκη όσο ποτέ την υποστήριξη των φίλων του.

Για το λόγο αυτό απευθυνόμαστε σε όλες και όλους εσάς που έχετε στηρίξει αυτά τα 24 χρόνια τις προσπάθειές μας, αναγνωρίζοντας **τη συνέχεια και τη συνέπειά μας, με γνώμονα τις θεμελιώδεις αρχές της ανεξαρτησίας, της κοινωνικής ευθύνης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας που μας χαρακτηρίζουν**, να σας ζητήσουμε να μας ενισχύσετε οικονομικά και με αυτό τον τρόπο να γίνετε συμμετοχοί στις προσπάθειές μας και να συμβάλετε στην συνέχεια του έργου μας.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΣΥΡΙΑΣ Ο ΡΥΠΑΙΝΩΝ (που δεν) ΠΛΗΡΩΝΕΙ

Σε εξέλιξη είναι οι διαδικασίες αλλά και οι αντιδράσεις για την καταστροφή των χημικών της Συρίας, αφού δεν φαίνεται να εφαρμόζεται η βασική αρχή Ο ΡΥΠΑΙΝΩΝ να ΠΛΗΡΩΝΕΙ. Σύμφωνα με τον **Οργανισμό για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων (OPCW)**, μέρος του χημικού οπλοστασίου θα καταστραφεί και στη δυτική Αγγλία κοντά στο Λίβερπουλ. Το

μεγαλύτερο όμως μέρος θα καταστραφεί στη Μεσόγειο με τη μέθοδο της **υδρόλυσης** από το αμερικανικό πλοίο MV Cape Ray. Προβλέπεται να καταστραφούν 560 τόνοι πολύ επικίνδυνων χημικών ουσιών και με βάση το γεγονός ότι οι 2 αντιδραστήρες τιτανίου στο Cape Ray θα μπορούν να επεξεργάζονται 25 τόνους την ημέρα, η διαδικασία θα κρατήσει πάνω από 3 μήνες,

ενώ πρόκειται να απορριφθούν στη θάλασσα περίπου 5,7 εκατομμύρια λίτρα αποβλήτων!

Παρά το γεγονός ότι ο OPCW διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται να ριχθούν επικίνδυνα χημικά στη θάλασσα, αυτό δεν μπορεί κανείς να το εγγυηθεί, αφού η συγκεκριμένη διαδικασία **εφαρμόζεται για πρώτη φορά σε θαλάσσιο περιβάλλον.**

Υπάρχει όμως και ένα άλλο ηθικό ζήτημα.

Πρόσφατα δημοσιεύματα του αγγλικού και διεθνούς τύπου αποκαλύπτουν ότι στο διάστημα 2005-2010 η βρετανική κυβέρνηση παρείχε σε δύο εταιρίες πέντε άδειες εξαγωγής επιτρέποντάς τους να πουλήσουν στη Συρία φθοριούχο νάτριο, ουσία που χρησιμοποιείται για την κατασκευή επικίνδυνων

χημικών όπλων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν πέρσι σε επιθέσεις του συριακού στρατού αφήνοντας πίσω τους χιλιάδες νεκρούς.

Αν υπάρξει επιβεβαίωση, προκύπτει **ξεκάθαρη παραβίαση της διεθνούς συνθήκης του ΟΗΕ** για τα χημικά όπλα, η οποία απαγορεύει την ενθάρρυνση ή οποιοδήποτε είδους υποστήριξη για την ανάπτυξη

χημικών όπλων.

Επί πλέον, η καταστροφή των χημικών, σύμφωνα με τη βασική αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να γίνει στη Βρετανία και σε όποιες άλλες χώρες συνέβαλαν στην παραγωγή τους και προφανώς όχι στο ευαίσθητο οικοσύστημα της Μεσογείου.

Εύλογες είναι συνεπώς οι αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών που ήδη ξεκίνη-

σαν στην Κρήτη, όπου την Κυριακή 23 Μαρτίου οργανώθηκε Παγκρήτιο συλλαλητήριο στο Αρκάδι. Εκπρόσωποι των τοπικών αρχών, καλλιτέχνες και διανοούμενοι μαζί με 5000 πολίτες, φώναξαν ένα βροντερό «ΟΧΙ!» στον απαράδεκτο σχεδιασμό που ενδεχομένως βάλει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του πολύτιμου θαλάσσιου πλούτου της περιοχής.

ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ Η ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ. Αντίδραση των περιβαλλοντικών ΜΚΟ

Σε κατάργηση της άδειας αλιείας για ερασιτέχνες προχωρά το Υπουργείο Ναυτιλίας με σχετική διάταξη νόμου που προωθεί στη Βουλή.

Είναι μια ενέργεια που θα λειτουργήσει αρνητικά στα θαλάσσια οικοσυστήματα της χώρας μας, αφού ανοίγει το δρόμο για την παράνομη υπεραλίευση και μείωση των ιχθυοαποθεμάτων.

Όπως καταγγέλλουν 11 ΜΚΟ πανελληνίας εμβέλειας, η κατάργηση αυτή πιθανόν να οδηγήσει:

- α. στην **αύξηση της πίεσης στα ήδη υπεραλιευμένα στην πλειονότητά τους ιχθυοαποθέματα**, καθώς οι ερασιτέχνες δε θα χρειάζονται άδεια, ούτε και θα φοβούνται πιθανούς ελέγχους,
- β. στην **επέκταση των περιστατικών παράνομης αλιείας**, καθώς δε θα υπάρχει άδεια όπου θα αναγράφονται οι απαγορευμένες μέθοδοι αλιείας,
- γ. στην **πλήρη αδυναμία συλλογής στοιχείων**, έντασης, μεγεθών και επιπτώσεων της ερασιτεχνικής αλιείας και

δ. στην **αδυναμία της οποίας διαχείρισης** της ερασιτεχνικής αλιευτικής δραστηριότητας.

Πρόταση των ΜΚΟ είναι όχι να καταργηθούν οι άδειες ερασιτεχνικής αλιείας, αλλά να προωθηθούν **δράσεις ενημέρωσης**, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των ερασιτεχνών για την απόκτηση άδειας, να γίνει καταγραφή, αλλά και διαχείριση της ερασιτεχνικής αλιείας και τέλος να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι της εφαρμογής της αλιευτικής νομοθεσίας από το Λιμενικό Σώμα.

Είναι πραγματικά ακατανόητη αυτή η ρύθμιση που στρέφεται και κατά της επαγγελματικής αλιείας που θα πληγεί ευθέως με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οικονομία απομονωμένων παράκτιων και νησιωτικών περιοχών. Οι λόγοι που επικαλείται το υπουργείο για ενίσχυση του αλιευτικού τουρισμού(!) αλλά και για εξοικονόμηση ανθρωπίνου δυναμικού για τις λιμενικές αρχές, είναι σαφώς υποδεέστεροι από τις αρνητικές επιπτώσεις που θα υπάρξουν. Όλα λοιπόν στο βωμό των περικοπών και της λιτότητας;

«ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΝΟΙΞΗ» ...ΧΩΡΙΣ ΚΕΛΑΗΔΙΣΜΑΤΑ;

Ο Απρίλης φθάνει σε λίγο και η **άνοιξη** προχωρά ...ακάθεκτη με εναλλασσόμενες λιακάδες και βροχούλες, με ευχάριστες θερμοκρασίες και με **μυρωδιές λουλουδιών** να μας υπενθυμίζουν την κυριαρχία της, ακόμα και μέσα στη μικρομέγαλη πόλη μας. Φασαριόζικα **έντομα** και **πουλιά** πετούν στο δροσερό αέρα, συμπληρώνοντας ταίριασμένα τον ανοιξιάτικο πίνακα που ζωγραφίζει η φύση.

Κι όμως, στη **Νέα Νότια Ουαλία** της **Αυστραλίας** φέτος την άνοιξη περισσότερα από **700 εξωτικά πτηνά, σπάνια** τα περισσότερα, δεν θα ξανα-κελαηδήσουν ούτε θα φτερουγίσουν ξέγνοιαστα, αφού έπεσαν **θύματα των φυτοφαρμάκων**, που χρησιμοποίησαν ντόπιοι **γεωργοί**. Τα συγκεκριμένα φυτοφάρμακα χρησιμοποιούνται για την **εξότωση εντόμων**, παρασίτων, αραχνών και πουλιών που βλάπτουν τις καλλιέργειες. Όμως, μαζί με αυτά χάθηκαν άδικα κοκατού γκαλά, **παπαγάλοι** κορέλα κ.ά., όπως απέδειξαν τα σχετικά τεστ που διενήργησε η αρμόδια Υπηρεσία **Προστασίας του Περιβάλλοντος**.

Εκατοντάδες **εθελοντές** συγκεντρώθηκαν στην περιοχή για να μαζέψουν τα άψυχα πουλιά, πριν καταφθάσουν **αρπακτικά**, όπως **αετοί, γύπες** αλλά και **φίδια** της περιοχής, με στόχο τουλάχιστον, η δηλητηριώδης ουσία να **μην εισχωρήσει** στην **οικολογική αλυσίδα**.

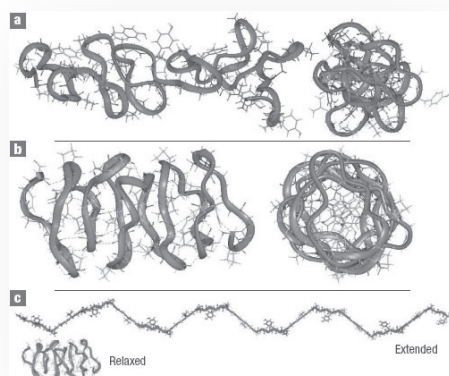
Γύπες στον ανοιξιάτικο ουρανό

Αλλά και στην **Ευρώπη** βρίσκεται σε μεγάλο κίνδυνο ο **γύπας** εξαιτίας της **δικλοφενάκης**, μιας ισχυρής **αντιφλεγμονώδους ουσίας**, η οποία χορηγείται τόσο σε ανθρώπους όσο και σε **οικόσιτα ζώα**. Η ουσία αυτή είναι **εξαιρετικά τοξική** στους γύπες και **τη δεκαετία του 1990** η χρήση

της σε κτηνοτροφικά ζώα **αποδεκάτισε** τους πληθυσμούς των **όρνεων** στην **Ινδία**, το **Πακιστάν** και το **Νεπάλ**, με αποτέλεσμα οι χώρες αυτές να έχουν ήδη **απαγορεύσει** την κτηνιατρική χρήση της.

Δυστυχώς, πρόσφατα η δικλοφενάκη **εγκρίθηκε(!)** για χρήση σε οικόσιτα ζώα στην **Ισπανία** (όπου ζουν 8 στους 10 γύπες της Ευρώπης) και την **Ιταλία**, ενώ τώρα γίνεται διαθέσιμη σε όλη την Ευρωπαϊκή αγορά. Όμως, σύμφωνα με την **Ισπανική Ορνιθολογική Εταιρεία (SEO/BirdLife Ισπανίας)**, τη **Βρετανική Εταιρεία για την Προστασία των Πουλιών (RSPB/BirdLife Μεγάλης Βρετανίας)** και το **Ίδρυμα Διατήρησης Γυπών (Vulture Conservation Foundation)**, αυτό θα οδηγήσει στη **μαζική εξαφάνιση** της χαρακτηριστικής, απειλούμενης και οικολογικά πολύτιμης άγριας

ζωής στην Ευρώπη. Αντίθετα, μια **ευρωπαϊκή απαγόρευση** θα ενθάρρυνε και τις χώρες της **Αφρικής** να σταματήσουν την διάδοση της δικλοφενάκης, η οποία ήδη αρχίζει να επηρεάζει τους **κρίσιμα απειλούμενους πληθυσμούς** των Αφρικανικών γυπών! Μακάρι να γίνει έτσι.

Μοντέλα πρωτεΐνης φυσικού μεταξιού αράχνης

Μαζί με την άνοιξη, «**αραχνούλες**» εγκαθίστανται παντού, στήνοντας με απaráμιλλη τέχνη τον περίτεχνο ιστό τους και γεμίζοντας ...«απελπισία» τις καλές νοικοκυρές! Ξέρετε όμως ότι το **μετάξι της αράχνης** είναι ένα από τα **ισχυρότερα** και **ελαφρύτερα** υλικά που έχει «εφεύρει» η φύση; Σας πληροφορούμε, λοιπόν, ότι αυτά τα νήματα πρωτεΐνης, αποτελού-

Έτσι, εδώ και δύο περίπου δεκαετίες, ερευνητές σε όλο τον κόσμο, προσπαθούν με διάφορους τρόπους να παραγάγουν **συνθετικό** μετάξι αράχνης, κατάλληλο για **αλεξίσφαιρα γιλέκα**, **καλώδια** για ανελκυστήρες, ιατρικά **ράμματα**, ή ακόμα και **μαλακτικές κρέμες** για τα μαλλιά. Αρχικά, δοκίμασαν την **εκτροφή αραχνών**, σύντομα όμως την απέκλεισαν διαπι-

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ...ΣΠΑΪΝΤΕΡΜΑΝ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ ΧΑΡΙΣ ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΙ ΤΗΣ ΑΡΑΧΝΗΣ!

μενα κυρίως από επαναλαμβανόμενα μόρια **γλυκίνης** και **αλανίνης**, είναι **πέντε φορές** πιο **ανθεκτικά** από το **ατσάλι!**

στώνοντας τις **κανιβαλιστικές τάσεις(!)** των πολυμήχανων αρθρόποδων. Στη συνέχεια **εισήγαγαν γονίδια** από αράχνες σε άλλους οργανισμούς, όπως στα **βακτήρια Escherichia coli**, στους **μεταξοσκώληκες**, ακόμα και στις **κατσίκες** που παράγουν τις πρωτεΐνες μεταξιού στο γάλα τους! Τα προβλήματα όμως είναι πολλά, καθώς οι πρωτεΐνες αυτές είναι **περίπλοκες**, δεν διαλύονται στο νερό και δίνουν **εξαιρετικά λεπτές ίνες (βλ. φωτο)**.

Σήμερα, η γερμανική εταιρεία **AMSilk** παράγει μικρές ποσότητες πρωτεϊνών από γενετικά τροποποιημένα βακτή-

ρια **E. coli**, όπου έχουν εισαχθεί τα γονίδια για περίπου 20 είδη μεταξιού αράχνης. Ήδη πουλά πρωτεΐνες για την παραγωγή σαμπουάν και καλλυντικών και από το Μάιο ελπίζει να λανσάρει **σπρέι μεταξιού** για την **επούλωση πληγών** και αργότερα **επιστρώσεις** μεταξιού για **εμφυτεύματα** στήθους από σιλκόνη. Παράγει επίσης σε πειραματικό επίπεδο ίνες, τζελ και φιλμ και έχει ξεκινήσει συνομιλίες με κατασκευαστές ιατρικών ραμμάτων και εμφυτευμάτων, υφασμάτων και αερόσακων. Φαίνεται, λοιπόν, ότι σε λίγο ο **Σπαιντερμαν** θα κυκλοφορεί ανάμεσά μας!

ΠΑΓΩΜΕΝΑ ΒΡΥΑ 1.500 ΕΤΩΝ ΒΛΑΣΤΗΣΑΝΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙ!

Την άνοιξη βρύα καλύπτουν την Ανταρκτική

Η Άνοιξη καταφθάνει κάθε χρόνο, ακόμα και στο βορειότερο τμήμα της «παγωμένης ηπείρου», της **Ανταρκτικής**, το οποίο, όταν οι θερμοκρασίες το επιτρέψουν, καλύπτεται από ένα στρώμα χαμηλής βλάστησης – κυρίως **βρύα** και **λειχήνες**. Η βλάστηση αυτή, η οποία παγώνει το χειμώνα και εμφανίζεται ξανά την επόμενη άνοιξη, έχει σχηματίσει με το πέρασμα των αιώνων στρώματα μόνιμα **παγωμένης τύρφης**, που αποτελούν πολύτιμα «**γεωλογικά αρχεία**» για τους επιστήμονες.

Βρετανοί ειδικοί, μέλη της αποστολής στην Ανταρκτική από το **Πανεπιστήμιο του Ρέντινγκ**, έβγαλαν κομμάτια από τις βαθύτερες στρώσεις τέτοιας τύρφης, τα τεμάχισαν προσεκτικά, ώστε να πάρουν τα **βρύα**, και τοποθέτησαν τα **παγωμένα φυτά** σε φυσιολογικά επίπεδα θερμοκρασίας και φωτός. Ύστερα από μερικές εβδομάδες τα βρύα άρχισαν να **αναπτύσσονται**, ενώ η **ραδιοχρονολόγηση με άνθρακα** έδειξε ότι η βλάστηση που αναγεννήθηκε είναι **ηλικίας 1.530 ετών** ή ακόμα αρχαιότερη!

Μέχρι τώρα έχουν «ξαναζωντανέψει» **βακτήρια** αντίστοιχης ηλικίας αλλά ποτέ φυτά, οπότε πρόκειται για τη μακροβιότερη «**κρυπτοβίωση**» (κατάσταση όπου ένας οργανισμός φαίνεται νεκρός, ενώ δεν είναι) που έχει παρατηρηθεί σε βλάστηση! Επειδή τα βρύα αυτά (παράγοντας-κλειδί του οικοσυστήματος) μπορούν να επιβιώσουν για περιόδους **χιλιετιών**, σημαίνει ότι ο **επανεισβολισμός** τους, αφού υποχωρήσουν οι πάγοι, θα πρέπει να είναι πολύ πιο εύκολος. Επίσης, δεν αποκλείουν τώρα ανάλογη ανθεκτικότητα και σε άλλες **σύνθετες μορφές ζωής** σε παρόμοια περιβάλλοντα.

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΣΜΟ

Η **ραδιενέργεια** που διέρρευσε από το ατύχημα του **Τσερνόμπιλ** τον **Απρίλη του 1986**, φαίνεται ότι επηρεάζει τα μικρόβια του εδάφους, με αποτέλεσμα να **επιβραδύνεται** σημαντικά η **αποσύνθεση** των νεκρών φύλλων και κορμών στο **Κόκκινο Δάσος**, την πιο μολυσμένη περιοχή στη Ζώνη Αποκλεισμού. Μάλιστα, μελέτες της **Ερευνητικής Πρωτοβουλίας Τσερνόμπιλ** και Φουκουσίμα στο Πανεπιστήμιο της **Νότιας Καρολίνας** έδειξαν πως ο ρυθμός αποσύνθεσης είναι **αντιστρόφως ανάλογος** με τη **δόση** ραδιενέργειας! Όμως, η συσσώρευση τόσο μεγάλης ποσότητας νεκρής, ξερής βιομάζας αυξάνει τον κίνδυνο **δασικών πυρκαγιών** και κατά συνέπεια **μεταφορά** **ραδιοϊσοτόπων** μέσω του καπνού στις γύρω περιοχές, με πρόκληση **νέας μόλυνσης**. Ας ελπίσουμε ότι θα αποφευχθεί κάτι τέτοιο.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑ ΘΑ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕΙ ΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΚΟΛΟΡΑΝΤΟ;

Στις εκβολές του **ποταμού Κολοράντο**, στον Κόλπο της Καλιφόρνια στο **Μεξικό**, βρισκόταν κάποτε ένας αχανής **υγρότοπος** με **ιτιές** και **λεύκες**. Τη δεκαετία του 1930 οι **ΗΠΑ** άρχισαν να κατασκευάζουν **φράγματα** για να ποτίσουν τη διψασμένη Γη στα νοτιοδυτικά, και μια διεθνής συμφωνία του 1944 άφησε στο Μεξικό μόνο το 10% της ροής για χρήση στην **άρδευση**. Σήμερα, το **δέλτα** είναι σχεδόν **ξερό** και η έκταση που καταλαμβάνουν οι **ιτιές** και οι **λεύκες** έχει συρρικνωθεί κατά 97%!

Όμως οι **ΗΠΑ** και το **Μεξικό**, σε ένα σπάνιο, διεθνές πείραμα **οικολογικής μηχανικής**, συμφώνησαν να απελευθερώσουν στα **μέσα του**

Μάρτη δεκάδες εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού που συγκρατούνται από τα φράγματα και να προκαλέσουν μια **τεχνητή ανοιξιάτικη**

Το Δέλτα του Κολοράντο στο Μεξικό, θα ξαναζωντανέψει

πλημμύρα, επαναφέροντας τη ζωή στο ξεραμένο σήμερα δέλτα του Κολοράντο.

Αυτήν την εποχή οι **ιτιές** και οι **λεύκες** απελευθερώνουν τους **σπόρους** τους, και οι υπεύθυνοι του πειράματος ελπίζουν σε **αναγέννηση** των δέντρων. Για τους επόμενους δύο μήνες θα παρέχονται νέες, μικρότερες ποσότητες νερού για να ποτιστούν τα **νέα δενδρύλλια** και μετά, τοπικός συνασπισμός εξιπεριβαλλοντικών οργανώσεων θα δαπανήσει 7,5 εκατ. δολάρια για **δενδροφυτεύσεις** και αγορά νερού ελπίζοντας το δέλτα του Κολοράντο να ανακτήσει ένα μικρό έστω μέρος της **βιοποικιλότητάς** του!

Το **μοβ βακτήριο** *Rhodopseudomonas palustris*, με τη μοναδική ικανότητά του να αλλάζει **μεταβολισμό** ανάλογα με τις συνθήκες, φαίνεται να είναι ο πρώτος γνωστός οργανισμός που **αντλεί ηλεκτρόνια** από **ορυκτά** του **εδάφους** για να **τραφεί!** Οι επιστήμονες είχαν αποδείξει παλαιότερα ότι τρέφεται σχεδόν με ό,τι βρει διαθέσιμο μπροστά του(!), αλλά μόλις τώρα ανακάλυψαν ότι μπορεί να ζει μόνο με **φως** και λίγα ηλεκτρόνια ή αλλιώς λίγο **...ηλεκτρισμό!** Πέρα όμως από το **βιολογικό ενδιαφέρον** της ανακάλυψης, οι ερευνητές δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο ανάπτυξης **κυψελών καυσίμου**, που θα αξιοποιούν το μικρόβιο για τη μεταφορά ηλεκτρονίων ανάμεσα στα υλικά. Θεωρητικά, το **πολυμήχανο βακτήριο** θα μπορούσε, επίσης, να χρησιμοποιηθεί για την **παραγωγή υδρογόνου**, **βιοδιασπώμενων πλαστικών** αλλά και σε άλλες εφαρμογές της **βιοτεχνολογίας**. Είδομεν!

Μικροπλαστικά στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον

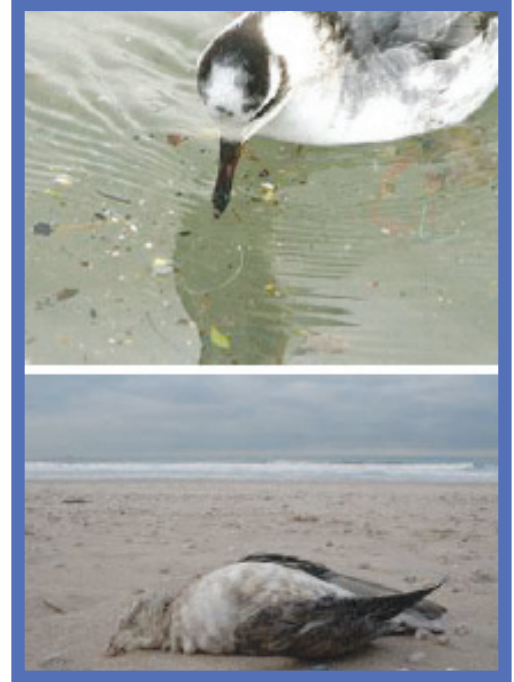
Τα πλαστικά απορρίμματα είναι χωρίς αμφιβολία μεγάλο πρόβλημα για τις θάλασσες και τις ακτές αλλά και γενικότερα για τα υδατικά συστήματα. Όταν ξεκίνησα να ασχολούμαι με τα πλαστικά στις παραλίες, δεν φανταζόμουν ποτέ ότι στις ακτές της χώρας μας θα ξεβραζόταν **φάλαινα**, η οποία θα είχε καταπιεί **100 πλαστικές σακούλες!**

Όλοι έχουμε δει στις παραλίες κάποια **μακροπλαστικά απορρίμματα**,

τα οποία είτε έχουν αποθεθεί στην παραλία, είτε έχουν ξεβρασθεί από τη θάλασσα. Όμως, με τον όρο «**μικροπλαστικά**» συνήθως εννοούμε μικρά πλαστικά κομματάκια διαμέτρου περίπου 0,3-5 mm (αυτό το εύρος συγκρίνεται με π.χ. το πάχος από δύο ανθρώπινες τρίχες ως το μέγεθος ενός κόκκου ρυζιού). Υπάρχουν δύο κατηγορίες μικροπλαστικών:

(α) Τα **μικρά σφαιρίδια**, που είναι πρώτη ύλη για την κατασκευή οποιουδήποτε πλαστικού (**βιομηχανικά πλαστικά**) ή περιέχονται σε προϊόντα προσωπικής φροντίδας (π.χ. reeling με πλαστικά μπαλάκια) και φτάνουν στις παραλίες από κακή διαχείριση κατά τη χρήση ή τη μεταφορά τους, και

(β) Τα μικρά **θραύσματα πλαστικού**

Τα θαλασσοπούλια καταπίνουν τα μικροπλαστικά και πεθαίνουν

Τα μικροπλαστικά

(ή **πλαστικά κατανάλωσης**) που προέρχονται από τη μηχανική ή τη βιολογική αποδόμηση των μεγαλύτερων πλαστικών (κατακερματισμός πάνω σε πλοία για την παράνομη διάθεσή τους στη θάλασσα ή διάβρωση λόγω των περιβαλλοντικών συνθηκών).

Τα μικροπλαστικά είναι συνήθως τα κομμάτια εκείνα που τελικά μένουν στο περιβάλλον περισσότερο. Πολλές φορές λόγω του μεγέθους τους και του σχήματός τους καταναλώνονται από τα **θαλασσοπούλια**, τις **θαλάσσιες χελώνες** αλλά και τα **μεγάλα ψάρια** και τα μικρά θηλαστικά που είτε τα μπερδεύουν με μικρούς οργανισμούς που αποτελούν την τροφή τους είτε τα καταπίνουν από λάθος. Το κύριο πρόβλημα με αυτήν την **κατάποση** είναι ότι με το στομάχι τους γεμάτο πλαστικά τα ζώα αυτά αισθάνονται ότι είναι χορτάτα και πεθαίνουν από **ασιτία**. Αυτό είναι εντυπωσιακό, αν σκεφτεί κανείς ότι πάνω από την Ευρώπη καθημερινά πετάει **ένας τόνος πλαστικών** στα **στομάχια** ενός μόνο είδους θαλασσοπούλιων (**fulmar**)! Αν όμως το σχήμα των μικροπλαστικών είναι **αιχμηρό** τότε η κατάποση μπορεί άμεσα να αποβεί μοιραία εξαιτίας **τραυματισμού** που μπορεί να υποστεί το ζώο.

Τοξικές ουσίες από τα μικροπλαστικά μεταφέρονται στα ζώα

Ωστόσο υπάρχουν και άλλα προβλήματα που σχετίζονται με την κατάποση αυτών των μικροπλαστικών από τους θαλάσσιους οργανισμούς. Τα πλαστικά κουβαλάνε μαζί τους διάφορες **τοξικές ουσίες**. Αυτές είτε βρίσκονται μέσα στα πλαστικά από τη στιγμή της παραγωγής τους (π.χ. **χρωστικές, εννεύλοφαινόλες**), είτε τις αποκτούν κατά τη διάρκεια της περιπλάνησής τους στη θάλασσα. Έχοντας παραμείνει όμως για μεγάλο χρονικό διάστημα στο νερό, είναι πολύ πιθανό να κουβαλάνε μαζί τους και την **υπογραφή της ρύπανσης** της θαλάσσιας εκείνης περιοχής, όταν τελικά ξεβράζονται σε παραλίες δίπλα από περιβαλλοντικά επιβαρυμένες τοποθεσίες. Είναι πολύ πιθανό αυτή η ρύπανση να περάσει στο σώμα του ζώου, το οποίο έχει καταπιεί το μικροπλαστικό, και να συσσωρευτεί εκεί με αποτέλεσμα να του δημιουργήσει ανεπιθύμητες **χρόνιες παθήσεις**. Προς το παρόν αυτός ο μηχανισμός μελετάται από τους επιστήμονες. Μέχρι στιγμής έχουν βρεθεί θαλασσοπούλια, τα οποία είχαν στο στομάχι τους μικροπλαστικά με μεγάλη συκέντρωση **βιομηχανικών ρύπων** και συνάμα οι ίδιοι ρύποι μετρήθηκαν και στο σώμα τους σε μεγάλες συγκεντρώσεις. Το ερώτημα είναι αν το πλαστικό μετέφερε στο σώμα των πουλιών τους ρύπους ή μήπως, επειδή τα θαλασσοπούλια και τα μικροπλαστικά προέρχονται από την ίδια περιοχή, είναι φυσικό να περιέχουν τους ίδιους ρύπους. Επίσης, η συσσώρευση των ρύπων στα μικροπλαστικά τους **εμποδίζει να καθιζάνουν** στο θαλάσσιο ίζημα ή να **βιοαποδομηθούν**. Έτσι η ρύπανση παραμένει μέσα στα μικροπλαστικά και, όταν μειωθεί η τιμή του ρύπου στο νερό, τα μικροπλαστικά δρουν ως πηγή του ρύπου προς το θαλασσινό νερό.

Αναλύσεις που έχουν γίνει στη χώρα μας από την Ερευνητική Ομάδα **Περιβαλλοντικής Χημείας** με έμφαση στην **Υγρή Ρύπανση του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών** έχουν δείξει ότι πλαστικά σφαιρίδια που έχουν ληφθεί από το **Σαρωνικό Κόλπο** περιείχαν μεγάλες συγκεντρώσεις τοξικών ενώσεων βιομηχανικής προέλευσης. Οι συγκεντρώσεις των τοξικών ουσιών που είχαν τα πλαστικά σφαιρίδια που βρέθηκαν στο Σαρωνικό ήταν **οι μεγαλύτερες** στη **Μεσόγειο** και ήταν συγκρίσιμες με αυτές των χωρών της **Μαύρης Θάλασσας**. Πλαστικά σφαιρίδια

τα οποία πάρθηκαν από τον **Πατραϊκό** και τη **Λέσβο** δεν περιείχαν αυτές τις τοξικές ενώσεις ή τις περιείχαν σε πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις. Επίσης στο ίδιο εργαστήριο βρήκαμε ότι, εκτός από τη φυσική διάβρωση των πλαστικών, πολλές φορές υπάρχει και **χημική αλλοίωση**, με αποτέλεσμα τα πλαστικά να παύουν πλέον να είναι αδρανή ως προς την αλληλεπίδρασή τους με τα **βαρέα μέταλλα**.

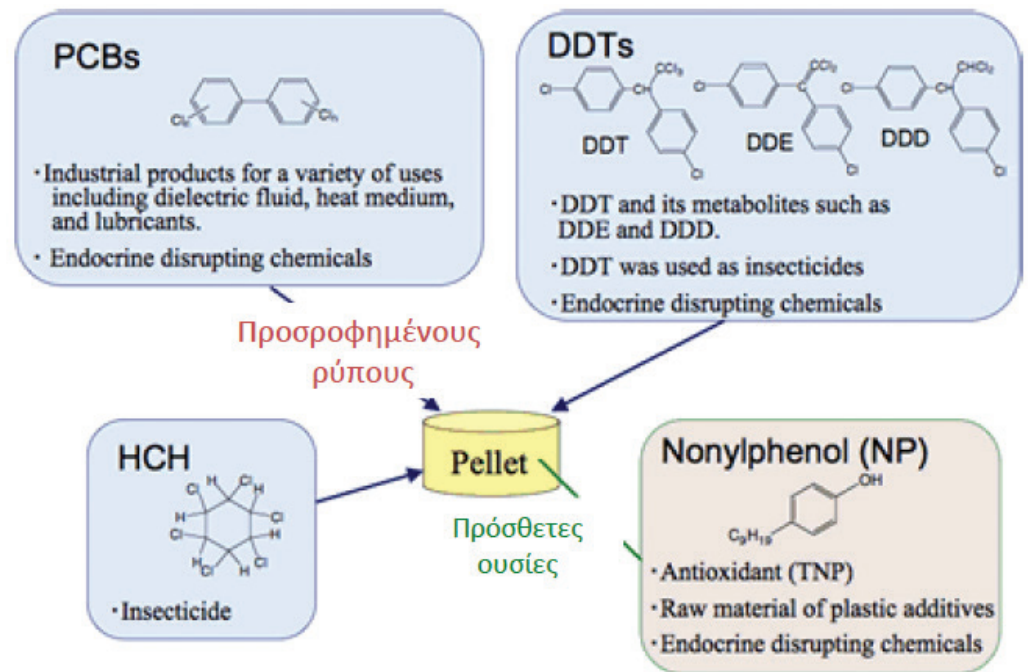
Αντιμέτωπιση του προβλήματος των μικροπλαστικών: Είναι εφικτή;

Τι μπορούμε να κάνουμε; Να βλέπουμε γύρω μας, να παρατηρούμε και να χρησιμοποιούμε το μυαλό μας! Όλοι έχουμε ανοίξει ένα συρτάρι με ξεχασμένες **βιοδιασπώμενες** σακούλες και έχουμε βρει κομματάκια πλαστικού, τα οποία δεν ξέρουμε πώς να τα ξεφορτωθούμε! Μήπως η λύση

Οι συγκεντρώσεις των τοξικών ουσιών στα πλαστικά σφαιρίδια του Σαρωνικού ήταν μεγάλες

δημοσιεύσει οποιοδήποτε ρεκόρ που να περιλαμβάνει **απελευθέρωση μπαλονιών** στο περιβάλλον. Το σλόγκαν τους είναι ότι «Η ρύπανση από τα μπαλόνια είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, το οποίο είναι δυνατό να προληφθεί». Μπορούμε να κάνουμε και εμείς το ίδιο με την έναρξη του καρναβαλιού. Να σκεφτούμε κάτι εναλλακτικό αντί απλώς να διαμαρτυρηθούμε. Επίσης στο καρναβάλι εμφανίζεται το πρόβλημα με το

Τοξικές ουσίες που κουβαλάνε μαζί τους τα μικροπλαστικά

του βιοδιασπώμενου δεν είναι η καλύτερη; Είναι σίγουρα πιο εύκολο να διαχειριστεί κανείς ένα μεγάλο πλαστικό ποτήρι ανακυκλώνοντάς το, παρά χιλιάδες μικρά κομματάκια πλαστικού. Πρέπει να σκεφτούμε **βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις**. Να σχεδιάσουμε νέα πλαστικά και νέους κύκλους ζωής των προϊόντων, ώστε να καταλήξουμε σε ένα **κλειστό κύκλο ανακύκλωσης των πλαστικών**. Να σχεδιάσουμε **βιοπλαστικά** από **απόβλητα βιομάζας**, όπως κάνουν συνάδελφοι στο **Ερευνητικό Ινστιτούτο ΙΕΧΜΗ** της Πάτρας. Το βιβλίο με τα **ρεκόρ Guinness** δεν δέχεται πλέον να

πλαστικό κομφετί, το οποίο δεν διαλύεται με το νερό και καταλήγει στους υπονόμους και από εκεί στη θάλασσα. Η εναλλακτική λύση είναι το **χάρτινο κομφετί** ή ακόμα και τα **ροδοπέταλα** για να γιορταστεί μία χαρούμενη εκδήλωση όπως είναι η απονομή των πτυχίων στο πανεπιστήμιο. Δημιουργικές λύσεις υπάρχουν και πολλές από αυτές θα μπορούσαν να ενισχύσουν και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Χρυσή Κ. Καραπαναγιώτη,
Επικ. Καθηγήτρια, Τμήμα Χημείας,
Πανεπιστήμιο Πατρών

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΡΙΜΗΝΟΥ της ΟΙΚΙΠΑ

(Απρίλιος – Ιούνιος 2014)

Ημερίδα για τον οικοτουρισμό στις προστατευόμενες περιοχές, έκθεση φωτογραφίας στα Ψηλαλώνια, προβολές ταινιών, δράσεις κατά της ηχορρύπανσης, παιδικό εργαστήριο, επισκέψεις, εκδρομές, αλλά και Πολωνική μουσική βραδιά, περιλαμβάνονται

στις εκδηλώσεις που έχουμε προγραμματίσει για το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου.

Ενημερωθείτε και ... σας περιμένουμε!

Σάββατο 26 Απριλίου
7:00 μ.μ στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ.

Προβολή ταινίας τεκμηρίωσης (documentary) και συζήτηση, με αφορμή τα 28 χρόνια από το πυρηνικό ατύχημα του Τσερνόμπιλ.

Τίτλος ντοκιμαντέρ:

FALLOUT: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ

(από τη σειρά Ντοκιμαντέρ του BBC: Ο αιώνας των Λαών).

Διάρκεια: 53 min.

Από την πρώτη ελεγχόμενη πυρηνική αντίδραση που μας οδήγησε στην ατομική εποχή ως το ατύχημα του Τσερνόμπιλ, την τραγωδία που έκανε την απειλή πραγματικότητα. Πώς ένα από τα μεγαλύτερα επιστημονικά επιτεύγματα έφερε την καταστροφή που όλος ο κόσμος απευχόταν!

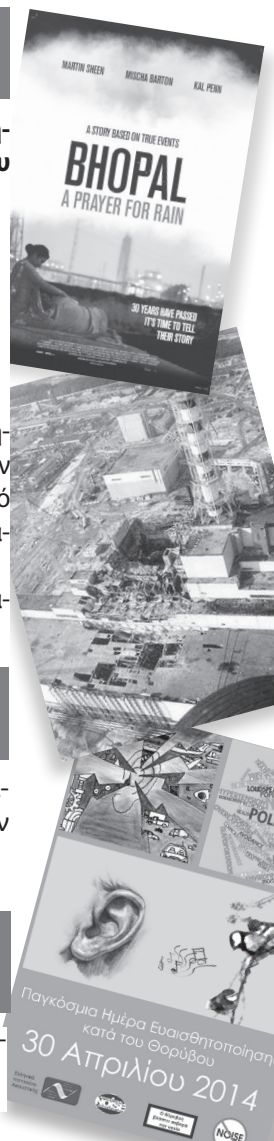
Εισήγηση και συντονισμός της συζήτησης από τη δημοσιογράφο και μέλος της ΟΙΚΙΠΑ, **Χριστίνα Τζουβέκα**.

Τετάρτη 30 Απριλίου,
(παραμονή Πρωτομαγιάς) στα Ψηλαλώνια.

Έκθεση φωτογραφίας με θέμα «Οι προστατευόμενες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας» στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Δήμου για το γιορτασμό της Πρωτομαγιάς.

Παρασκευή 2 Μαΐου, 7:00 μ.μ., στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών.

Ημερίδα με θέμα: «Οικοτουρισμός και προστατευόμενες περιοχές: Δυνατότητες και προοπτικές»

Σάββατο 3 Μαΐου, 11:00 π.μ. στον πεζόδρομο της Ρήγα Φεραίου και Γεροκωστοπούλου.

Συμμετοχή της ΟΙΚΙΠΑ σε δράσεις του Δικτύου για την Προστασία από την Ηχορρύπανση με αφορμή την παγκόσμια ημέρα Ευαισθητοποίησης κατά του Θορύβου.

Κατά την ημέρα αυτή τα μέλη του Δικτύου θα μοιράσουν ενημερωτικά φυλλάδια και θα συζητήσουν με τους πολίτες για τις βλαβερές συνέπειες της ηχορρύπανσης στην καθημερινή μας ζωή (κορνάρισμα, δυνατή μουσική, χαλασμένες εξαρτίσεις, φωνασκίες κλπ).

Τετάρτη 14 Μαΐου, 5:00μ.μ. Επίσκεψη στο Κέντρο Ενεργειακής Πληροφόρησης για τη Βιομάζα.

Σάββατο 31 Μαΐου
και **Κυριακή 1 Ιουνίου, εκδρομή στον ποταμό Αχέροντα.**

Πέμπτη 5 Ιουνίου, Δράση με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος.

Σάββατο 14 Ιουνίου, Πολωνική μουσική βραδιά στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ.

Τετάρτη 18 Ιουνίου, 8:00 μ.μ. προβολή της ταινίας: «Bhopal: A Prayer for Rain» στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ.

Συνοφασμένες ιστορίες ανθρώπων στην Ινδία και τις ΗΠΑ, καθώς αντιμετωπίζουν διλήμματα ζωής κατά τη διάρκεια των μηνών που οδήγησαν στη μεγαλύτερη βιομηχανική καταστροφή στην ιστορία της ανθρωπότητας, του εργοστασίου χημικών της Union Carbide, που στοίχισε 10.000 ζωές αθώων μέσα σε λίγες ώρες. Εμπνευσμένη από πραγματικά γεγονότα.

Σάββατο 22 Ιουνίου, Παιδικό Εργαστήριο στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ.

Κέντρο Ενεργειακής Πληροφόρησης για τη Βιομάζα.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΟΜΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ο Δήμος Πατρέων και η ΑΔΕΠ. Α.Ε., στο πλαίσιο των δράσεων περιβάλλοντος που υλοποιούν, εγκαινίασαν και ήδη λειτουργεί μια νέα δομή Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης, το Κέντρο Ενεργειακής Πληροφόρησης για τη Βιομάζα. Το Κέντρο στεγάζεται στο παλαιό Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου (παραλία Μονοδενδρίου, Οδός Ι. Σταυροπούλου 36) και δέχεται επισκέπτες προκειμένου να ενημερωθούν και να υλοποιήσουν τις περιβαλλοντικές

δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί.

Στο Κέντρο Ενεργειακής Πληροφόρησης για τη Βιομάζα, προσφέρεται εξειδικευμένη πληροφόρηση μέσα από τις 14 θεματικές ενότητες για θέματα όπως το φαινόμενο του θερμοκηπίου και η υπερθέρμανση του πλανήτη μας, η Κλιματική Αλλαγή και οι επιπτώσεις στη ζωή μας και το φυσικό περιβάλλον, κατανάλωση ενέργειας-εξοικονόμηση και ΑΠΕ, ενώ η τελευταία ενότητα

των πληροφοριακών επιφανειών πραγματεύεται θέματα που αφορούν στη βιομάζα (όλων των τύπων) και την ενεργειακή της αξιοποίηση.

Στον περιβάλλοντα χώρο του Κέντρου Ενεργειακής Πληροφόρησης για τη Βιομάζα, λειτουργούν δύο πιλοτικές-επιδεικτικές δράσεις: η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με Φωτοβολταϊκό και η Πιλοτική Μονάδα μετατροπής του τηγανέλαιου σε βιοκαύσιμο, πρόγραμμα στο οποίο συμμετέ-

χουν 22 σχολεία της πόλης μας και στα οποία έχει επιστραφεί μέχρι σήμερα ποσότητα 4 περίπου τόνων βιοκαυσίμου για τη θέρμανση των σχολείων.

Ακυρώθηκε η ΚΥΑ του Εθνικού Πάρκου Χελμού Βουραϊκού

Η εμμονή στις ΚΥΑ αντί προεδρικών διαταγμάτων απειλή για τα κοινά αγαθά

Του Γιώργου Κανέλλη*

Παρότι αναμενόμενη, ήταν ιδιαίτερα δυσάρεστη για τα μέλη του Δ.Σ. του Εθνικού Πάρκου Χελμού Βουραϊκού, τους εργαζομένους στο φορέα και τους πολυάριθμους φίλους του Εθνικού Πάρκου, η πρόσφατη (μέσα Μαρτίου) δημοσίευση της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας για την **ακύρωση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 40390/1-10-2009**, με την οποία χαρακτηριζόταν η χερσαία περιοχή του ορεινού όγκου του Χελμού Βουραϊκού ως **Εθνικό Πάρκο**.

Η απόφαση, που ελήφθη μετά από αίτηση ακυρώσεως περίπου 100 ενδιαφερομένων, στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στο νομικό χαρακτήρα της Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 21 του βασικού περιβαλλοντικού νόμου 1650.1985 απαιτείται προεδρικό διάταγμα. Δεν προχωρεί στην ουσία. Ήδη ο πρόεδρος του Φορέα Διαχείρισης Χελμού Βουραϊκού κ. **Γρηγόρης Ιατρού** έχει έλθει σε επαφή με τους αρμόδιους του Υπ. Περιβάλλοντος και πιέζει για την ταχεία νομική διευθέτηση του θέματος με έκδοση νέας προσωρινής απόφασης, ώστε να μην προκύψουν προβλήματα ακυρότητας αποφάσεων του φορέα με σοβαρές συνέπειες τόσο για τον ίδιο όσο και για εταιρίες και μελετητές που έχουν αναλάβει έργα και μελέτες από αυτόν.

Τα προβλήματα ακυρότητας των ΚΥΑ που αποδίδουν

καθεστώς εθνικού ή περιφερειακού πάρκου σε προστατευόμενες περιοχές είναι γνωστό ότι προέρχονται από την δυσνόητη επιμονή των συναρμοδίων υπουργείων, και ιδίως του έχοντος την πρωτοβουλία Υπ. Περιβάλλοντος να επιλέγουν την λύση της ΚΥΑ για τον χαρακτηρισμό και όχι το ρητά προβλεπόμενο από τον βασικό περιβαλλοντικό νόμο νομικό σχήμα του προεδρικού διατάγματος. **Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις** έχουν έγκαιρα και επανειλημμένα υποδείξει ότι αυτή η αυθαίρετη επιλογή δίνει την ευκαιρία στα συμφέροντα εκείνα που η προστατευτική νομοθεσία, όποια μορφή κι αν έχει, θέλει να βάλει σε μια τάξη και κάποιους περιορισμούς, να ακυρώνουν τις ΚΥΑ και να επιτυγχάνουν ευκαιρίες για δημιουργία τετελεσμένων. Υποθέτουμε ότι θέλουν να αποφύγουν τον προέλεγχο των Διατάξεων από το Συμ-

βούλιο της Επικρατείας, κάτι που όμως, λογικά, έπρεπε να επιδιώκει η διοίκηση για να ενισχύσει την ασφάλεια δικαίου. Αν δεν ισχύει αυτό, η μόνη λογική εξήγηση είναι η ταχύτητα της διαδικασίας της ΚΥΑ. **Ό,τι και να ισχύει η πρακτική αυτή είναι παράνομη και αδιέξοδη.** Η τελευταία ακυρωτική απόφαση και οι πιθανά δυσάρεστες επιπτώσεις στα προστατευτέα δημόσια αγαθά το δείχνουν κατά τρόπο που επιτρέπει αμφιβολίες.

Πέραν της ανάγκης για άμεση έκδοση προσωρινής απόφασης για το Εθνικό Πάρκο Χελμού Βουραϊκού, είναι ακόμη μεγαλύτερη η ανάγκη να δρομολογηθεί το ταχύτερο ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για την αναβάθμιση όλων των ΚΥΑ που εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία σε προεδρικά διατάγματα. Αν αυτό συνεπάγεται και αναβάθμιση κάποιων ρυθμίσεών τους επί της ουσίας, ή οριστική λήψη

νόμιμων αποφάσεων για «τρύπες νομιμότητας», όπως, για παράδειγμα, η συνεχής αναβολή της επίλυσης σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον και τα ισχύοντα νόμιμα του προβλήματος των 800 καταπατημένων στρεμμάτων στα **«Σαμαρέικα» της Στροφυλιάς**, ένας λόγος παραπάνω να γίνουν τα προεδρικά διατάγματα. Από πού κι ως πού κάθε τόσο οι αυθαιρετούντες πρέπει να έχουν και νέες ευκαιρίες για τετελεσμένα;

Είπαμε, επιτέλους, να γίνουμε κράτος. Και η επί δικαίων και αδίκων λιτότητα δεν αρκεί. Χρειάζεται και η πραγματική, και όχι προσημαστική, προστασία του φυσικού μας πλούτου και των δημόσιων αγαθών, χωρίς τα οποία γινόμαστε δύο φορές φτωχότεροι.

*Μέλος του Δ.Σ. του Φ.Δ. Χελμού Βουραϊκού

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΑΜΑΡΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΑΜΑΡΕΙΚΑ

Από τον 98χρονο κ. Μιχάλη Σάμαρη λάβαμε επιστολή με τίτλο «Σαμαρέικα-πίνει η κότα το νερό...» στην οποία ο κ. Σάμαρης αντί να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της ΟΙΚΙΠΑ για την καταπάτηση των 800 και πλέον στρεμμάτων δημόσιας δασικής γης στη θέση «Σαμαρέ-

ικα» της Στροφυλιάς, καταφέρεται κατά του μέλους της ΟΙΚΙΠΑ Ηλία Ντρε.

Επειδή το περιεχόμενο (αλλά και η αισθητική) του κειμένου προσβάλλει τα μέλη της ΟΙΚΙΠΑ, αποφασίσαμε να μην διαθέσουμε τον πολύτιμο χώρο της «Εν αιθρία» για

να δημοσιεύσουμε την εν λόγω επιστολή.

Σεβόμενοι όμως τόσο τη δημοσιογραφική δεοντολογία, όσο και την επιθυμία του κ. Σάμαρη να ακουστεί και η δική του άποψη, αναρτήσαμε την επιστολή στο site της ΟΙΚΙΠΑ (www.oikipa.gr) και είναι στη διάθεση των αναγνωστών μας.

Η συντακτική επιτροπή

Κωνσταντίνος Παρθένης

Απρίλιος, ο μήνας των Παθών και της Ανάστασης. Ας δούμε σχετικά εικαστικά έργα του σπουδαίου Έλληνα ζωγράφου Κωνσταντίνου Παρθένη με την ιδιότυπη και χαρακτηριστική εντυπωσιακή τεχνική του.

Ο Ιησούς στο όρος των Ελαιών

Εσταυρωμένος

Αποκαθήλωση

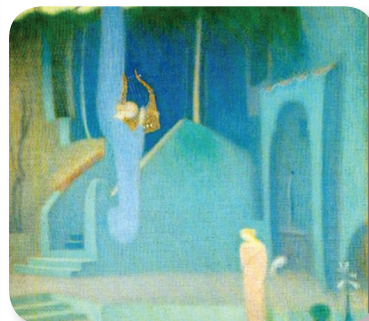
Ανάσταση

Ο Κωνσταντίνος Παρθένης (Αλεξάνδρεια Αιγύπτου, 10 Μαΐου 1878 – Αθήνα, 25 Ιουλίου 1967) ήταν διακεκριμένος ζωγράφος, που με το έργο του έφερε σημαντική αλλαγή στα εικαστικά δρώμενα της Ελλάδας στις αρχές του 20ού αιώνα εισάγοντας αυτόν τον **ιμπρεσιονισμό**. Σπούδασε ζωγραφική στην Ακαδημία Καλών Τεχνών της Βιέννης, όπου πραγματοποίησε την πρώτη έκθεση έργων του το 1899, ενώ τον αμέσως επόμενο χρόνο, 1900, εξέθεσε έργα του και στην Αθήνα.

Από το 1909 έως το 1914 έζησε στο Παρίσι, όπου μυήθηκε στον **μετα-ιμπρεσιονισμό** για να διαμορφώσει τελικά το δικό του προσωπικό ύφος, που το χαρακτηρίζει η μουσική αίσθηση, ο ρυθμός και ο **ιδεαλισμός**.

Στο Παρίσι σε εκθέσεις ζωγραφικής πέτυχε σημαντικές διακρίσεις, όπως για τον πίνακά του «Ευαγγελισμός», ένα θέμα που το δούλεψε σε πολλές παραλλαγές σε όλη τη ζωή του.

Το 1920 ο Παρθένης βραβεύθηκε με το Εθνικό Αριστείο Τεχνών για την έκθεση που είχε κάνει στο Ζάππειο. Το 1930 διορίστηκε καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών

Ευαγγελισμός

Τεχνών στην Αθήνα, αλλά το 1946 παραίτηθηκε μη μπορώντας να ανεχθεί το συντηρητισμό της Σχολής.

Σε συνθέσεις του με έντονους συμβολισμούς, μέσα σε μια χρωματική αρμονία δημιουργείται ένας κόσμος ζωγραφικής πραγματικότητας που έχει ολοένα και μικρότερη σχέση με το φυσικό κόσμο. Έτσι περνά στο χώρο του **εξπρεσιονισμού**, ενώ άλλοτε φθάνει σε **υπερρεαλιστικά** αποτελέσματα.

Ο Κων. Παρθένης δίνει ιδιαίτερη σημασία στο φως, το οποίο είναι διάχυτο στους πίνακές του. Με επιδράσεις από το κίνημα του **φοβισμού** χρησιμοποιεί το καθαρό χρώμα με έμφαση, σε πλατιές επιφάνειες. Το σχέδιο σχεδόν ανύ-

παρκτο· ο καλλιτέχνης ζωγραφίζει κατευθείαν πάνω στο μουσαμά του με καθαρό χρώμα χωρίς να σχεδιάζει περιγράμματα. Όπως έχει γραφεί (<http://www.nationalgallery.gr/site/>) «Τα ώριμα έργα του Παρθένη μάς προτείνουν μια ιδεατή Ελλάδα του μύθου και της Ιστορίας όπου συμβιώνουν αρμονικά οι ολύμπιοι θεοί, οι βυζαντινοί άγιοι και οι ήρωες της Επανάστασης. Οι ιδανικές μορφές του μετεωρίζονται σε έναν υπερβατικό χώρο, όπου ο χρόνος έχει καταλυθεί και τα λείψανα του ορατού κόσμου έχουν αναχθεί σε πλατωνικά αρχέτυπα, με τη βοήθεια μιας αχειροποίητης τεχνικής. Η χρωστική ουσία έχει χάσει την υλική της υπόσταση και γίνεται καθαρή πνευματική προβολή. Τα ώριμα έργα του Παρθένη μοιάζουν με υπερφυσικά δρώμενα, με θεοφάνειες.»

Στην *Αποθέωση του Αθανασίου Διάκου*, θέμα που απασχόλησε πολλές φορές τον Παρθένη, η θυσία του Αθανασίου Διάκου, έχουμε στην ξαπλωμένη γυναικεία μορφή, προσωποποίηση της Ελλάδας, τύπο ο οποίος κατάγεται, όπως έχει εύστοχα σημειωθεί, από τη βυζαντινή Παναγία της Γέννησης του Χριστού, ενώ στον αρχαίο πολεμιστή,

Αποθέωση του Αθανασίου Διάκου (λεπτομέρεια του πίνακα)

με μορφή αγγέλου, αναφορά στον Λεωνίδα, όπως δηλώνεται από το κράνος, ο οποίος πέθανε στις Θερμοπύλες, κοντά δηλαδή στο χώρο που πολέμησε και ο Αθανάσιος Διάκος, μια χαρακτηριστική και τυπικά ιδεαλιστική σύνδεση του παρόντος με το παρελθόν ή της νεότερης με την αρχαία ιστορία.

Στο *λιμάνι της Καλαμάτας* παίζει με εναλλαγές ψυχρών και θερμών χρωμάτων, αποχρώσεις του μπλε στο παγκάκι και στη θάλασσα-απο-

Αποθέωση του Αθανασίου Διάκου-παραλλαγή (λεπτομέρεια του πίνακα)

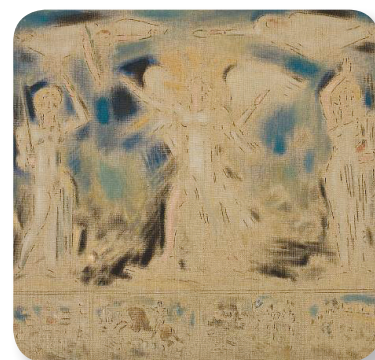
χρώσεις του κόκκινου στην αποβάθρα. Στο δεύτερο επίπεδο, του λιμενοβραχίονα και του ιστιοφόρου, καθώς και στο τρίτο, του βουνού στον ορίζοντα, οι τόνοι των χρωμάτων απαλύνονται ανάλογα με την απόσταση: το βουνό δεν έχει πια ξεκάθαρα όρια με το φόντο του ουρα-

Το λιμάνι της Καλαμάτας

νού και αυτό είναι στοιχείο **ιμπρεσιονισμού**.

Στα έργα της τελευταίας περιόδου της ζωής του συνηθίζει να αραιώνει τόσο το χρώμα, ώστε να διαφαίνεται κάτω από την πινελιά του η υφή του μουσαμά ή αφήνει διάφορα μέρη του πίνακα ακάλυπτα από χρώμα, όπως στο παρακάτω:

Νίκη

Παναγιώτης Χαλούλος
<http://users.sch.gr/pchaloul/>
<http://blogs.sch.gr/pchaloul/>

Ο φτερωτός κόσμος

(Λιμνοθάλασσας Καλογριάς, δάσους Στροφυλιάς και ελών Λάμιας-Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά στην Ελλάδα/IBA GR098)

Επιμέλεια: Διονύσης Μαμάσης M.Sc.
Περιβαλλοντολόγος-Χαρτογράφος
Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών,
Ορνιθολογική έρευνα πεδίου
info@mamasis.gr

Απογραφές Πελεκάνων-Ερωδιών

Στα υγροτοπικά οικοσυστήματα της χώρας αλλά και στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς θα πραγματοποιηθούν η 2^η πανελλαδική απογραφή των πελεκάνων το μήνα Απρίλιο και η 3^η πανελλήνια απογραφή αποικιών των ερωδιών τον Μάιο.

Οι κομποί ερωδιοί

Στόχος της απογραφής των **ερωδιών** είναι να καταμετρηθούν οι αποικίες (αποικία εννοούμε το σύνολο των φωλιών ενός ή περισσότερων ειδών που υπάρχουν σε μια πολύ συγκεκριμένη περιοχή, ένα θάμνο, μια συστάδα δένδρων, μια μικρή αμμονησίδα κ.ο.κ.) στις οποίες είναι γνωστό ότι φωλιάζουν ερωδιοί ή δίνουν πληροφορίες και στοιχεία για νέες αποικίες ή για αποικίες που έχουν πια εγκαταλειφθεί.

Στην Ελλάδα απαντούν τακτικά εννέα είδη ερωδιών (ήταυρος, μικροτσικνιάς, νυχτοκόρακας, κρυπτοτσικνιάς, λευκοτσικνιάς, αργυροτσικνιάς, σταχτοτσικνιάς, πορφυροτσικνιάς, γελαδάρης) και όλα αναπαράγονται. Ένα επιπλέον είδος, ο θαλασσοτσικνιάς, έχει παρατηρηθεί ελάχιστες μόνο φορές.

Οι ερωδιοί στην Ελλάδα έρχονται κυρίως από την Αφρική στις αρχές της άνοιξης και αφού φωλιάσουν και ολοκληρώσουν την αναπαραγωγική τους διαδικασία, το Σεπτέμβριο μεταναστεύουν (κυρίως κατά τη νύχτα σε μικρές ομάδες) πάλι για την Αφρική.

Οι περισσότεροι βέβαια αναγνωρίζουμε τους ερωδιούς λόγω του μεγέθους τους, μιας και είναι πολύ εύκολα παρατηρήσιμα είδη. Διακρίνονται για τα ψηλά πόδια, το μακρύ λαιμό, το μυτερό ράμφος και την κοντή ουρά. Με τα χαρακτηριστικά που διαθέτουν τους επιτρέπεται να πιάνουν τη λεία τους στα ρηχά νερά λιμνών, ελών, ποταμών ή και της θάλασσας, όπου και τρέφονται. Στην Ελλάδα η πρώτη προσπάθεια απογραφής του συνόλου των αποικιών και των φωλιών κάθε είδους πραγματοποιήθηκε το 2003 και η δεύτερη το 2009.

Μικροτσικνιάς

Νέες αποικίες πελεκάνων

Έπειτα από την περσινή επιτυχημένη προσπάθεια θα πραγματοποιηθεί και φέτος η καταγραφή για την παρουσία των πελεκάνων (αργυροπελεκάνος, ροδοπελεκάνος) και θα διεξαχθεί σε μια απογευματινή ταυτόχρονη καταγραφή τον Απρίλιο.

Στόχος είναι να καταμετρηθεί ο συνολικός αριθμός των πελεκάνων, των μεγαλύτερων υδρόβιων πτηνών που θα είναι παρόντα κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου αλλά και των μη-αναπαραγόμενων ατόμων σε περιοχές τροφοληψίας όπου θα βρίσκονται. Παράλληλα θα διαπιστωθούν οι πληθυσμιακές τάσεις των πουλιών αυτών στα Βαλκάνια γενικότερα. Ιδιαίτερα όσον αφορά στον αργυροπελεκάνο, ένα σπάνιο-παγκοσμίως απειλούμενο είδος, για το οποίο η Ελλάδα φέρει μεγάλη ευθύνη, η απογραφή αναπαραγόμενων και μη-αναπαραγόμενων ατόμων θα βοηθήσει στην κατανόηση της δυναμικής των πληθυσμών του.

Η Ελλάδα και ιδιαίτερα η Πρέσπα έχει την τύχη να φιλοξενεί τη μεγαλύτερη αποικία αργυροπελεκάνων στον κόσμο έχοντας παράλληλα τη μεγαλύτερη πυκνότητα σε σχέση με την έκταση της περιοχής, ενώ η χώρα μας σχηματίζει σημαντικές αναπαραγωγικές αποικίες στη λίμνη Κερκίνη, στον Αμβρακικό, στο Μεσολόγγι κτλ, όπου δυστυχώς δεν φυλάσσονται επαρκώς. Η περσινή παρουσία στα πλημμυρισμένα υγρολίβαδα του Μετοχίου, στη Στροφυλιά αλλά και στο Κοτύχι εντυπωσίασε τους ορνιθοπατηρητές. Πιθανολογείται ότι οι πελεκάνοι μπορεί να συνδέονται με την παρουσία από το εθνικό πάρκο Μεσολογγίου. Σύμφωνα με την πρώτη απογραφή στους 4.248 φθάνουν οι πελεκάνοι στην Ελλάδα και έγινε σε 30 υγροτόπους.

Οι παραπάνω απογραφές θα συντονιστούν από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, την Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών σε συνεργασία με το επιστημονικό προσωπικό των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και ειδικών επιστημόνων.

Μας πάνε στο Ευρωδικαστήριο για τον Κυπαρισσιακό!

Την Παρασκευή 28 Μαρτίου έκπληκτοι πληροφορηθήκαμε την παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, από τον αρμόδιο Επίτροπο Περιβάλλοντος, για σοβαρές παραλείψεις σε ό,τι αφορά στην προστασία και διαχείριση της παραλιακής περιοχής του Κυπαρισσιακού Κόλπου, της δεύτερης σημαντικότερης μετά τη Ζάκυνθο περιοχής για τη θαλάσσια χελώνα *Caretta - Caretta*.

Η παραπομπή

Το σκεπτικό (παρακάτω) δείχνει πολλά για το πώς φερόμαστε στις πολύτιμες φυσικές περιοχές μας που ανήκουν στο Δίκτυο Natura 2000, για τις οποίες εύκολα αναλαμβάνουμε διεθνείς δεσμεύσεις προστασίας και εξίσου εύκολα τις αφήνουμε βορά σε κάθε είδους κοντόφθαλμα συμφέροντα που θέλουν να κτίζουν οσοδήποτε και οπουδήποτε:

«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραπέμπει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή δεν εξασφάλισε επαρκή προστασία για τις θαλάσσιες χελώνες που απειλούνται με εξαφάνιση. Η υπόθεση αφορά σχέδια ανάπτυξης στον Κυπαρισσιακό Κόλπο στη Δυτική Πελοπόννησο, μία από τις ση-

μαντικότερες παραλίες φωλεοποίησης της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα στη Μεσόγειο και μια περιοχή που προστατεύεται βάσει της νομοθεσίας της Ε.Ε. Στην περιοχή πολλά σχέδια ανάπτυξης και κατασκευαστικές δραστηριότητες γίνονται ανεκτά και αδειοδοτούνται, γεγονός που έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις χελώνες που απειλούνται με εξαφάνιση. Έπειτα από σύσταση του αρμόδιου για το περιβάλλον

Επιτρόπου κ. Janez Potočnik, η Επιτροπή παραπέμπει τη συγκεκριμένη υπόθεση στο Δικαστήριο της Ε.Ε.....»

Και συνεχίζει:

«Η Επιτροπή εξέφρασε πρώτα τις ανησυχίες της σε προειδοποιητική επιστολή προς την Ελληνική Κυβέρνηση τον Οκτώβριο του 2011, ανησυχίες τις οποίες επανέλαβε σε αιτιολογημένη γνώμη ένα χρόνο αργότερα. Η Ελλάδα αναγνώρισε την ανάγκη λήψης μέτρων και κατάρτισε πρόγραμμα δρά-

σης και χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του. Ωστόσο, σχεδόν δύο έτη μετά την εκπόνηση του προγράμματος, ελάχιστη πρόοδος έχει σημειωθεί. Η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι συνεχίζονται οι κατασκευαστικές εργασίες, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να πλήττονται οι οικότοποι των χελωνών, οι οποίοι προστατεύονται βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας. Δεδομένου ότι η περίοδος φωλεοποίησης για το 2014

πρόκειται να ξεκινήσει, αποφασίστηκε να παραπεμφθεί η Ελλάδα ενώπιον του Δικαστηρίου της Ε.Ε.

Στραβά μάτια αντί βιώσιμης ανάπτυξης

Με λίγα λόγια ο αρμόδιος επίτροπος καταγγέλλει την Κυβέρνηση της χώρας μας ότι κρατάει στο συρτάρι το Σχέδιο για Περιφερειακό Πάρκο ανεχόμενη και αδειοδοτώντας τελεσμένα εις βάρος της προστασίας της άγριας ζωής, για την οποία έχουμε διεθνώς δεσμευτεί.

Θυμίζουμε ότι, όταν το καλοκαίρι του 2013 έγινε γνωστό το αρχικό σχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, βασισμένο σε Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη, για την ίδρυση Περιφερειακού Πάρκου στην περιοχή του Κυπαρισσιακού Κόλπου (Νότια Ηλεία - Βόρεια Μεσσηνία), άρχισαν νωρίς οι αντιδράσεις των συμφερόντων εκείνων που, με κοντόφθαλμα κριτήρια δήθεν ανάπτυξης, θέλουν τις φυσικές μας περιοχές ξέφραγα αμπέ-

λια. Στόχος ήταν η παραπομπή του σχεδίου στις καλένδες από τη μια, η συκοφάντηση των περιβαλλοντικών οργανώσεων που δρουν για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας στην περιοχή από την άλλη. Εκ του αποτελέσματος φαίνεται ότι πέτυχαν πολλά.

Τα πληρώνουμε όμως όλοι με μια ακόμη υποτιμητική για το κύρος της χώρας παραπομπή.

Περιφερειακό Πάρκο τώρα!

Αλλά αυτό που θα πληρώσουμε βαρύτερα και μακροχρόνια είναι η ακύρωση της προοπτικής για ήπια και διαρκή ανάπτυξη βασισμένη στο σεβασμό και τις αντοχές της πολύτιμης αυτής περιοχής, μέσω της πολιτικής «στραβά μάτια» σε όποιους βιάζονται να προλάβουν τις ρυθμίσεις του Περιφερειακού Πάρκου.

Αυτά δεν μπορεί να γίνουν ανεκτά. Η ομορφιά και η βιοποικιλότητα της χώρας μας είναι γνωστή διεθνώς ως εξαιρετική, π.χ. για την *Caretta - Caretta* οι ακτές μας της Ζακύνθου και της Πελοποννήσου είναι οι σημαντικότερες περιοχές ωτοκίας σε όλο τον κόσμο. Η διαφύλαξή τους μαζί με ήπια τουριστική ανάπτυξη εγγυώνται σταθερά εισοδήματα για όλους τους κατοίκους της περιοχής, η πολιτική των "στραβών ματιών" για λίγους, στην υποβάθμισή της.

Οι διαδικασίες για το Περιφερειακό Πάρκο Κυπαρισσιακού πρέπει να επιταχυνθούν και να ολοκληρωθούν χωρίς εκπώσεις. Όχι μόνο για να έχουμε καλή έκβαση στη δίκη. Αλλά κυρίως γιατί συμφέρει τη χώρα μας.

Γιώργος Κανέλλης

Αρχέλων - Κατασκευή του δρόμου

////// Η Ώρα της Γης στην Πλατεία Γεωργίου ////

Πολλές δεκάδες πατρινοί πλαισίωσαν τον πυρήνα μελών των *Patrinistas* στην απλή όσο και όμορφη εκδήλωση που διοργάνωσαν για την Ημέρα της Γης του 2014, το βράδυ του Σαββάτου 29 Μαρτίου στην Πλατεία Γεωργίου της Πάτρας.

Ένας κύκλος πολιτών γύρω από τη λέξη SOS φτιαγμένη με κεράκια ήταν ο τρόπος που επέλεξε η ομάδα των *Patrinistas* για να τραβήξει την προσοχή και τη σκέψη όλων στην ανάγκη να σκεφθούμε, πέρα από τα προσωπικά μας προβλήματα, το μεγαλύτερο πρόβλημα του πλανήτη: την υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας.

Όπως είναι γνωστό, η Ώρα της Γης είναι μια διεθνής συμβολική πρωτοβουλία που διοργανώνεται από το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF) με στόχο να αποτελέσει ευκαιρία για δράσεις κατά της κλιματικής αλλαγής. Η ιδέα είναι να σβήσουμε όλοι τα φώτα ως κίνηση έμπρακτου αυτοπεριορισμού όσον αφορά στην κατανάλωση ενέργειας, κάτι που είναι ο μόνος

τρόπος για να αποφύγουμε μια καταστροφική άνοδο της μέσης θερμοκρασίας της Γης (του μοναδικού ζωντανού πλανήτη στο ηλιακό μας σύστημα τουλάχιστον) κατά 4 βαθμούς Κελσίου σε σχέση με την προβιομηχανική εποχή.

Εξοικονόμηση ενέργειας, με καθημερινή προσπάθεια και σοφία, καινοτομία και στροφή επενδύσεων στο στόχο αυτό είναι ο ένας πυλώνας του μεγάλου όσο και

αναγκαίου αυτού εγχειρήματος. Στροφή στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και εγκατάλειψη των ορυκτών καυσίμων ο άλλος.

Την προτεραιότητα των στόχων ήλθαν να επιβεβαιώσουν τα κακά νέα από τις μετρήσεις της μέσης περιεκτικότητας της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του άνθρακος. Το μέγεθος αυτό φαίνεται πλέον, στους πρώτους μήνες του 2014, να σταθεροποιείται στα 400 ppm (μέρη στο εκατομμύριο) από 280 με 300 που ήταν στην προβιομηχανική εποχή.

Η στροφή προς την ενεργειακή βιωσιμότητα δεν είναι μια καλή ιδέα. Είναι ο μόνος δρόμος για να είναι ανεκτή η ζωή μερικές δεκαετίες από σήμερα. Ήδη οι βιβλικές πλημμύρες στην Αγγλία, μάνα της βιομηχανικής εξέλιξης, αφυπνίζουν πολλούς. Ελπίζουμε σιγά σιγά να γίνουν όσα χρειάζεται για να σωθεί η Γη.

Γ. Κανέλλης

Λαθροϋλοτομία ή κοινωνικά δίκαιη καυσοξύλευση;

Δυνατότητες των ελληνικών δασών για περισσότερη νόμιμη υλοτομία και απασχόληση.

Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών και η μη έγκαιρη αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας άσκησαν πιέσεις στο περιβάλλον μέσα από τις λαθραίες υλοτομίες, ενώ η έλλειψη διαχείρισης των δασών και οργανωμένου σχεδίου ενίσχυσης με καυσόξυλα των ασθενέστερων νοικοκυριών στέρησε από αυτά την ευκαιρία να επωφεληθούν από το δάσος χωρίς να απειλήσουν την οικολογική ισορροπία. Έτσι, πολύ σύντομα, η λαθροϋλοτομία κατέστη ο πρώτος κίνδυνος υποβάθμισης των δασών σε αρκετές περιφέρειες της χώρας.

Το θέμα αυτό απασχόλησε και την ομάδα έργου του προγράμματος INFORM - ENV/LIFE08/GR/000574, που υλοποιεί το Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής του Τμήματος Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος στη Δράμα (το Τμήμα ανήκει στο ΤΕΙ Καβάλας) με σκοπό τη δημιουργία βάσεως δεδομένων για κάθε είδους πληροφορία που αφορά στα ελληνικά δασικά οικοσυστήματα. Από τα στοιχεία που έχει συλλέξει η ομάδα έργου εξάγονται δύο πολύ σημαντικά συ-

μπεράσματα: **ότι, βάσει των ρυθμών ανάπτυξης των ελληνικών δασών, υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες αξιοποίησης του δασικού πλούτου με απόλυτα διασφαλισμένη την αειφορία του και ότι σε αυτό το πλαίσιο μπορεί να εφαρμοστεί σχέδιο εκτεταμένης καυσοξύλευσης για την κάλυψη των αναγκών θέρμανσης περισσότερων νοικοκυριών με δίκαια εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια.**

Με άλλα λόγια, **η οργανωμένη από την Πολιτεία νόμιμη υλοτομία μπορεί να συμβάλει περισσότερο από τη λαθροϋλοτομία στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, θα συμβάλει αποτελεσματικά στην πάταξη της λαθροϋλοτομίας και του παραεμπορίου ξυλείας και θα**

εξασφαλίσει την προστασία των ελληνικών δασών, επιτελώντας και κοινωνικό έργο. Επιπλέον, η υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος υλοτομίας **θα αυξήσει τη ζήτηση στην απασχόληση δασεργατών και θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας στο δασικό χώρο, συμβάλλοντας στην ανασυγκρότηση της τοπικής οικονομίας σε αρκετές περιοχές της χώρας.** Κατά συνέπεια, μπορεί να καλλιεργήσει στην κοινή γνώμη την ιδέα ότι η αειφορική διαχείριση των δασών προσφέρει στην κοινωνία και οικονομικά οφέλη που μπορούν να αναπτυχθούν μέσα από τη δασοπονία και αυτά να αποτελέσουν κίνητρο δασοπροστασίας άρα και περιορισμού κάθε λογής παράνομων εργασιών.

Μερικές ακόμα προτάσεις του έργου, που μπορούν να ενισχύσουν τη δασοπροστασία έναντι της λαθροϋλοτομίας, είναι η **προώθηση της καλλιέργειας ενεργειακών φυτών** ιδιαίτερα σε οριακά εδάφη από πλευράς παραγωγικότητας ή εξαιτίας του κινδύνου για διάβρωση και ερημοποίηση, καλλιέργεια που μπορεί να συντελέσει στην αύξηση του τοπικού εισοδήματος, η **προώθηση της οργανωμένης και με κατάλληλη εκπαίδευση απασχόλησης μέσα στο δάσος σε άλλες πλην της υλοτομίας επαγγελματικές δραστηριότητες** και, τέλος, η **σωστή ενημέρωση του κοινού και η προώθηση του εθελοντισμού** για τη δασοπροστασία.

Μεγάλο μέρος του έργου έχει ήδη ολοκληρωθεί και τα στοιχεία θα είναι σύντομα διαθέσιμα στη δημοσιότητα. Περισσότερα στοιχεία για το Πρόγραμμα INFORM στην ιστοσελίδα <http://www.inform-life.gr/index.php>.

Η Ομάδα Έργου του προγράμματος INFORM - ENV/LIFE08/GR/000574

info@inform-life.gr

ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΣΕ ΒΛΕΠΟΥΝ; ΚΟΨΕ ...ΜΕΡΙΚΑ ΔΕΝΔΡΑ, ΜΠΟΡΕΙΣ !!!

Σύνηθες φαινόμενο στη δύστυχη πόλη μας. Μας εμποδίζει κατά τη γνώμη μας κάτι;

Αυθαιρετούμε αμέσως χωρίς πολλή σκέψη, χωρίς δισταγμό, χωρίς ίχνος ντροπής...

Η φωτογραφία που συνοδεύει το μικρό μας κείμενο, αποτελεί αδιάφυστο μάρτυρα κακής χρήσης της Δημοκρατίας μας και το ανεξέλεγκτο της πράξης:

Ο επαγγελματίας μας εδώ (εταιρίας παροχής οδικής βοήθειας) με το αζημίωτο φυσικά ζημίωσε την ευαισθησία και την αισθητική του δρόμου που περνάει μπροστά από την επιχείρησή του. «**Πετσόκοψε**», κυριολεκτικά, τις όμορφες νεραντζιές που στολίζανε το πεζοδρόμιο, για να βλέπουν οι διερχόμενοι τη φίρμα του!

Δείτε τις κομμένες, δείτε και τις υπάρχουσες που γλύτωσαν. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι κόπηκαν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην ξαναβλαστήσουν! Είναι δε εντυπωσιακό το γεγονός ότι ο υπεύθυνος αυτής της πράξης δεν έμεινε, φαίνεται, ευχαριστημένος από το ότι λίγες μόλις ημέρες πριν, συνεργείο του Δήμου Πατρέων είχε κλαδέψει με όμορφο τρόπο τις νεραντζιές και φρόντισε αυτός να βάλει τη δική του πινελιά

αυθαιρεσίας και αναισθησίας πλήττοντας βάνουσα την εικόνα της γειτονιάς του.

Με βάση το γεγονός αυτό, θέλουμε να παρακαλέσουμε όλους τους συμπολίτες μας να μην αφήνουν χωρίς απάντηση παρόμοια περιστατικά και υποσχόμαστε στον «ευαίσθητο» αυτόν επαγγελματία, η κίνησή του αυτή να μας βρει μπροστά του...

Το περιστατικό έγινε στην οδό Ν. Καζαντζάκη στην Έξω Αγυιά

Τριαντάφυλλος

«ΑΙΔΩΣ», Ω ΕΠΟΧΟΥΜΕΝΟΙ ΠΑΤΡΙΝΟΙ!

τρέπεται να οδηγείτε έτσι τη μοτοσυκλέτα σας πάνω στο πεζοδρόμιο;».

Εκείνη έβγαλε μεγαλοπρεπώς με την ησυχία της το κράνος της, μου έριξε ένα ...αφ' υψηλού **περιφρονητικό** βλέμμα σαν να 'μουνα μυρμήγκι, και με μια γκριμάτσα **απαξίωσης** (μόνο τη ... γλώσσα της δε μου έβγαλε έξω) μπήκε στην Τράπεζα! Η μοτοσυκλέτα της έμεινε, φυσικά, παρκαρισμένη πάνω στο πεζοδρόμιο πλάι σε μια άλλη μηχανή, που ήταν ήδη εκεί από νωρίτερα(!) και το μόνο που μου επέτρεπε πλέον να κάνω η **καλή μου ανατροφή**, ήταν να πάρω μια φωτογραφία για ...ντοκουμέντο (βλ. φωτογρ.) και να μοιρασθώ την εμπειρία μου μαζί σας!

Τελειώνοντας, ας αναφωνήσουμε μαζί: «Αθώοι **πεζοί** ...όλου του κόσμου ενωθείτε ενάντια στους **αδιάντροπους εποχούμενους**!»

Μ.Σ.

Πρωινό 06/03/2014 γύρω στις 7.50' το πρωί: Βαδίζω αμέριμνη **ΠΑΝΩ** στο **πεζοδρόμιο** της **Γούναρη** (μεταξύ Σισίνη και Διάκου) προς τη στάση του λεωφορείου για να πάω στη δουλειά μου, όταν ξαφνικά, με ένα ηχηρότατο ... βρούμμμμμ, περνάει μόλις στα 10 εκατοστά από το πόδι μου μια πολύ βιαστική **μοτοσυκλέτα** μεγάλου κυβισμού! Μένω προς στιγμή **στηλή αλάτος** από την τρομάρα μου και μετά, αγανακτισμένη στη σκέψη του τι μπορούσα να πάθω πρωί-πρωί, πλησιάζω την οδηγό που ...**παρκάρει** ήδη με όλη της την άνεση πάνω στο πεζοδρόμιο (μπροστά στο **υποκατάστημα** του **Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου**) και της λέω ακόμα ταραγμένη: «Καταλάβατε ότι πριν από λίγο κοντέψατε να με χτυπήσετε; Επι-

ΤΣΕΡΝΟΜΠΙΛ

ΜΙΑ ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ 28ΧΡΟΝΗ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Μνήμες τρόμου ξυπνούν από το παρελθόν με τη μακάβρια επέτειο του πυρηνικού ατυχήματος του Τσερνόμπιλ. Ανυπολόγιστος αριθμός θυμάτων, μόνιμη ραδιενεργός μόλυνση του περιβάλλοντος και το πυρηνικό λόμπι καλά κρατεί.

Τίποτα δεν έμελλε να είναι το ίδιο στον κόσμο ύστερα από την έκρηξη στον αντιδραστήρα του εργοστασίου πυρηνικής ενέργειας **Τσερνόμπιλ** στην τότε Σοβιετική Ουκρανία, την αποφράδα μέρα του Σαββάτου της 26ης Απριλίου 1986 οπότε και η λέξη ραδιενέργεια έγινε μέρος της καθημερινότητάς μας. **Το ραδιενεργό νέφος** μη γνωρίζοντας σύνορα έφτασε σε σύντομο χρονικό διάστημα και στην Ελλάδα μολύνοντας τα πάντα στο πέρασμά του, ανθρώπους, αέρα, νερό, τρόφιμα. Η τραγωδία που έσπειρε τον όλεθρο καταστρέφοντας μια ολόκληρη γενιά ανθρώπων και καταδικάζοντας τις μελλοντικές γενιές να υφίστανται τις συνέπειες της ακτινοβολίας δυστυχώς δεν αποτέλεσε το έναυσμα για την οριστική κατάργηση της πυρηνικής ενέργειας και την επένδυση σε εναλλακτικές ενεργειακές λύσεις, καθώς το ισχυρό διεθνές πυρηνικό λόμπι είχε τα δικά του σχέδια. **Όμως, ήταν ο θεμέλιος λίθος για τη δημιουργία της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας από μια μερίδα ευαισθητοποιημένων πολιτών.**

Από αυτά που είδαν το φως της δημοσιότητας όλα τα προηγούμενα χρόνια, μέσα στο ευρύ φάσμα παραπληροφόρησης και πλασματικού εφησυχασμού που συνήθως συνοδεύει ό,τι σχετίζεται με πυρηνικά, προέκυψε ότι όσα μέτρα προφύλαξης και να πάρουν οι ενεργοβόρες σύγχρονες κοινωνίες κανένας και ποτέ δεν θα είναι αρκετά έτοιμος να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις μιας ανεξέλεγκτης ραδιενεργούς διασποράς. Άλλωστε, το πάθημα δεν έγινε μάθημα και η ιστορία δεν άργησε να επαναληφθεί όταν το **Μάρτιο του 2011** ύστερα από το **φονικό τσουνάμι** που χτύπησε την Ιαπωνία, σημειώθηκε διαρροή ραδιενέργειας στον πυρηνικό σταθμό της **Φουκουσίμα** με ταχύτατη εξάπλωση, για να μην διαφεύγει της προσοχής και ο γειτονικός στην Ελλάδα αντιδραστήρας του Βουλγαρικού **Κοζλοντούι**, με τις κατά καιρούς εκλύσεις του σε μια Βαλκανική χερσόνησο που είναι επιπλέον ραδιενεργά επιβαρυνόμενη από τη χρήση βλημάτων απεμπλουτισμένου ουρανίου μετά τους νατοϊκούς βομβαρδισμούς στη **Γιουγκοσλαβία**.

Σε τελική ανάλυση, δεν χρειάζονται περαιτέρω αποδείξεις ότι η χρήση της πυρηνικής ενέργειας λειτούργησε ως ολετήρας για την ανθρωπότητα, είτε αυτή ήταν για ειρηνικό είτε για πολεμικό σκοπό και προς τούτο πάντα **θα ελπίζουμε σε ένα μέλλον απαλλαγμένο από πυρηνικά εργοστάσια και κεφαλές!**

Χριστίνα Τζουβέκα